

HYMNS

TRANSLATED AND ORIGINAL



A. S. CHAVASSE

DUKE UNIVERSITY
DIVINITY SCHOOL
LIBRARY



FRIENDS OF
DUKE UNIVERSITY
LIBRARY

GIFT OF

.....Frank Baker.....

2.00

HYMNS

TRANSLATED AND ORIGINAL

Oxford

HORACE HART, PRINTER TO THE UNIVERSITY

H Y M N S

TRANSLATED AND ORIGINAL

BY

A. S. CHAVASSE, M.A., B.C.L.

SENIOR FELLOW AND LATE SENIOR TUTOR OF UNIVERSITY COLLEGE, OXFORD

London

HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, AMEN CORNER, E.C.

NEW YORK: 91 & 93 FIFTH AVENUE

1900

[*All rights reserved*]

DIV.S.
245
C512H

PREFACE

1. THE following translations have not been made from the original English texts but from the last edition of ‘*Hymns Ancient and Modern*¹.’ The reason is—not that I approve, as a principle, of *any* alterations being made, or, waiving principle, am satisfied in all cases with the *actual* alterations², but—that I find it difficult to translate except from the version which I have long used in Church Services. Partly for the same reason I have translated comparatively few of the ‘*Supplemental Hymns*.’

2. Of the metres used, three have been taken from Horace, viz. two from the *Odes*, and one from the *Epodes*; but the rest are to be found in Prudentius. Where employing metre, I have endeavoured to make the style and diction classical³, so far as the subject-matter permits. Where employing rhyme, I have allowed myself *freely* the use of words⁴ and phrases

¹ I have, also, *generally* followed the order and the headings of *Hymns A. & M.*

² In Wesley’s Christmas hymn few, probably, would refuse to accept

‘Pleased as Man with man to dwell,
Jesus, our Emmanuel,’

instead of the original

‘Pleased as Man with man to appear,
Jesus, our Emmanuel here.’

³ Except in one or two of the hymns written in the Ambrosian measure.

⁴ e. g. *elevo* (=‘lift up’), *contribulatus* (=‘broken,’ ‘contrite’); *impinguo* (=‘make fat,’ ‘anoint’), *interpello* (=‘plead,’ ‘intercede’), *coaduno* (=‘make one,’ ‘unite’), *consedeo* (=‘sit together’), *conferto* (=‘strengthen’), *ethnicus* (=‘gentile,’ ‘heathen’).

from ecclesiastical Latin literature—especially the Vulgate¹—and sparingly the licence of overriding quantity by accent².

3. Hymns III, XIII, XIV, XVII, XVIII, XXI, XXII, XXV, XXXVI, XLV, LXXXVII, and CXIV, are retranslations into Latin, printed for whatever they are worth. As, at the time of composition, I was unaware of this fact (except in one or, possibly, two cases), so now I am innocent of the thought of competing with the Latin originals³.

4. To reduce expense, I have departed in two respects from my original intention. (a) The English text does not accompany the Latin rendering; and (b) the footnotes do not, except in special cases, give quotations from, but only references to, the Vulgate⁴.

To the great Master of all the Churches, which are not only one, but in hymnody so much at one, I humbly present this slight offering of love.

A. S. C.

MICHAELMAS, 1900.

¹ Parts of Hymns XXXV, LI, and LXI are little more than paraphrases of Cant. II, Ps. XXII (XXIII) and Ps. LXXI (LXXII) respectively.

² e. g. *genúa, ianúa, platéa, prophétia*.

³ My friend and old pupil, the Rev. F. E. Brightman, to whose most kind and learned assistance I am indebted for many of the Latin headings, for some of the references in the footnotes, and for revision and criticism of the proofs, points out to me that an English (so-called) translation is ‘sometimes practically a new hymn’ (e. g. H. A. & M. 134=XXXII), and that one of the ‘Latin originals,’ *Creator alme siderum*, is itself the recast of a much older Latin hymn, *Conditor alme siderum* (H. A. & M. 45=XIII).

⁴ *A fortiori* Virgil and Horace are much more often referred to than quoted from, as being less important for my purpose, and not less easily accessible, than the Vulgate.

CONTENTS

HYMNI LATINE REDDITI

No.	HYMNS ANCIENT & MODERN	PAGE
I =	3. Awake, my soul, and with the sun . . . <i>Thomas Ken.</i>	1
II =	7. Christ, Whose glory fills the skies . . . <i>Charles Wesley.</i>	2
III =	13. As now the sun's declining rays ¹ . . . <i>John Chandler and Compilers.</i>	3
IV =	19. The radiant morn hath pass'd away . . . <i>Godfrey Thring.</i>	4
V =	22. Holy Father, cheer our way . . . <i>Richard Hayes Robinson.</i>	4
VI =	18. Hail, gladdening Light ² . . . <i>John Keble.</i>	5
VII =	477. The day Thou gavest, Lord, is ended . . . <i>John Ellerton.</i>	6
VIII =	25. Through the day Thy love has spared us . . . <i>Thomas Kelly.</i>	7
IX =	30. Our day of praise is done . . . <i>John Ellerton.</i>	7
X =	37. This is the day of light . . . <i>John Ellerton.</i>	8

¹ From the Latin.

² From the Greek.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
XI = 478.	This is the day the Lord hath made	9
	<i>Isaac Watts.</i>	
XII = 481.	Now the busy week is done	9
	<i>Spencer John Jones.</i>	
XIII = 45.	Creator of the starry height ¹	10
	<i>John Mason Neale and Compilers.</i>	
XIV = 50.	On Jordan's bank the Baptist's cry ¹	11
	<i>John Chandler and Compilers.</i>	
XV = 51.	Lo ! He comes with clouds descending	12
	<i>Charles Wesley.</i>	
XVI = 53.	Hark, the glad sound ! the Saviour comes	13
	<i>Philip Doddridge.</i>	
XVII = 54.	When shades of night around us close ¹	14
	<i>Compilers.</i>	
XVIII = 58.	God from on high hath heard ¹	14
	<i>James Russell Woodford and Compilers.</i>	
XIX = 62.	While shepherds watch'd their flocks by night	15
	<i>Nahum Tate.</i>	
XX = 482.	Angels, from the realms of glory	16
	<i>James Montgomery.</i>	
XXI = 175.	Conquering kings their titles take ¹	17
	<i>John Chandler and Compilers.</i>	
XXII = 78.	The Heav'ly Child in stature grows ¹	18
	<i>John Mason Neale and Compilers.</i>	
XXIII = 80.	The people that in darkness sat	19
	<i>John Morrison.</i>	
XXIV = 81.	Songs of thankfulness and praise	19
	<i>Christopher Wordsworth.</i>	
XXV = 83.	Creator of the world, to Thee ¹	21
	<i>Francis Pott and Compilers.</i>	
XXVI = 91.	Christian, dost thou see them ²	22
	<i>John Mason Neale.</i>	
XXVII = 94.	Lord, in this Thy mercy's day	23
	<i>Isaac Williams.</i>	

¹ From the Latin.² From the Greek.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
XXVIII = 99.	Ride on ! ride on in majesty . . . <i>Henry Hart Milman.</i>	24
XXIX = 113.	See the destined day arise . . . <i>Richard Mant.</i>	25
XXX = 119.	His are the thousand sparkling rills . . <i>Cecil Frances Alexander.</i>	26
XXXI = 124.	Resting from His work to-day . . . <i>Thomas Whytehead.</i>	26
XXXII = 134.	Jesus Christ is risen to-day ¹ . . . <i>Anon. 18th century.</i>	27
XXXIII = 133.	Come, ye faithful, raise the strain ² . . <i>John Mason Neale.</i>	28
XXXIV = 140.	Jesus lives ! no longer now ³ . . . <i>Frances Elizabeth Cox.</i>	30
XXXV = 500.	O Voice of the Beloved . . . <i>Jackson Mason.</i>	31
XXXVI = 141.	Jesu, the world's redeeming Lord ¹ . . <i>J. W. Copeland and Compilers.</i>	32
XXXVII = 143.	Lord, in Thy name Thy servants plead . <i>John Keble.</i>	33
XXXVIII = 147.	Hail the day that sees Him rise . . <i>Charles Wesley.</i>	34
XXXIX = 148. Part I.	See the Conqueror mounts in triumph <i>Christopher Wordsworth.</i>	36
XL = 154.	When God of old came down from Heav'n <i>John Keble.</i>	37
XLI = 160.	Holy, Holy, Holy ! Lord God Almighty <i>Reginald Heber.</i>	38
XLII = 161.	Bright the vision that delighted . . <i>Richard Mant.</i>	39
XLIII = 163.	Three in One, and One in Three . . <i>Gilbert Rorison.</i>	39

¹ From the Latin.² From the Greek.³ From the German.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
XLIV = 176.	How sweet the Name of Jesus sounds	40
	<i>John Newton.</i>	
XLV = 181.	Jesu, grant me this, I pray ¹	41
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
XLVI = 184.	Rock of ages, cleft for me	42
	<i>Augustus Montague Toplady.</i>	
XLVII = 185.	Lord Jesus, think on me	43
	<i>Allen William Chatfield.</i>	
XLVIII = 188.	Jesu, meek and lowly	44
	<i>Henry Collins.</i>	
XLIX = 194.	Jesu, meek and gentle	45
	<i>George Rundle Prynne.</i>	
L = 193.	Jesu, Lover of my soul	46
	<i>Charles Wesley.</i>	
LI = 197.	The King of love my Shepherd is	47
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
LII = 199.	Thou art the Way ; by Thee alone	48
	<i>George Washington Doane.</i>	
LIII = 201.	Where high the heavenly temple stands	48
	<i>Michael Bruce.</i>	
LIV = 203.	Thou art coming, O my Saviour	49
	<i>Frances Ridley Havergal.</i>	
LV = 207.	Our Blest Redeemer, ere He breathed	51
	<i>Harriet Auber.</i>	
LVI = 209.	Come, gracious Spirit, heavenly Dove	52
	<i>Simon Browne.</i>	
LVII = 210.	Gracious Spirit, Holy Ghost	53
	<i>Christopher Wordsworth.</i>	
LVIII = 215.	The Church's one foundation	54
	<i>Samuel John Stone.</i>	
LIX = 217.	Thy kingdom come, O God	55
	<i>Lewis Hensley.</i>	
LX = 218.	God of mercy, God of grace	56
	<i>Henry Francis Lyte.</i>	

¹ From the Latin.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
LXI = 219.	Hail to the Lord's Anointed	57
	<i>James Montgomery.</i>	
LXII = 220.	Jesus shall reign where'er the sun	58
	<i>Isaac Watts.</i>	
LXIII = 221.	Let saints on earth in concert sing	59
	<i>Charles Wesley.</i>	
LXIV = 222.	Ten thousand times ten thousand	60
	<i>Henry Alford.</i>	
LXV = 230.	There is a blessed home	61
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
LXVI = 236.	Jerusalem, my happy home	61
	<i>Anon. 'F. B. P.' about 1601.</i>	
LXVII = 242.	We love the place, O God	62
	<i>William Bullock and Henry W. Baker.</i>	
LXVIII = 260.	Hark, my soul ! it is the Lord	63
	<i>William Cowper.</i>	
LXIX = 266.	Lead, kindly Light.	64
	<i>John Henry Newman.</i>	
LXX = 270.	Soldiers of Christ, arise	65
	<i>Charles Wesley.</i>	
LXXI = 280.	Thine for ever, God of love	66
	<i>Mary Fawler Maude.</i>	
LXXII = 281.	Lead us, Heav'nly Father, lead us	67
	<i>James Edmeston.</i>	
LXXIII = 284.	Far from my heavenly home	67
	<i>Henry Francis Lyte.</i>	
LXXIV = 285.	Fierce raged the tempest o'er the deep	68
	<i>Godfrey Thring.</i>	
LXXV = 290.	Through all the changing scenes of life	69
	<i>Nahum Tate and Nicholas Brady.</i>	
LXXVI = 291.	Oft in danger, oft in woe	70
	<i>Henry Kirke White.</i>	
LXXVII = 292.	Praise the Lord ! ye heavens, adore Him	70
	<i>J. Kempthorne.</i>	
LXXVIII = 301.	The Head that once was crown'd with thorns	71
	<i>Thomas Kelly.</i>	

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
LXXIX = 307.	O Saviour, precious Saviour <i>Frances Ridley Havergal.</i>	72
LXXX = 308.	O praise ye the Lord <i>Henry Williams Baker.</i>	73
LXXXI = 527.	Come, my soul, thy suit prepare <i>John Newton.</i>	75
LXXXII = 536.	There is a land of pure delight <i>Isaac Watts.</i>	76
LXXXIII = 547.	Children of the Heavenly King <i>John Cennick.</i>	77
LXXXIV = 578.	Let all the world in every corner sing George Herbert.	78
LXXXV = 551.	May the grace of Christ our Saviour . . . <i>John Newton.</i>	78
LXXXVI = 633.	There is a fountain fill'd with blood . . . <i>William Cowper.</i>	79
LXXXVII = 313.	Draw nigh and take the Body of the Lord ¹ <i>John Mason Neale.</i>	80
LXXXVIII = 316.	Alleluia ! Sing to Jesus <i>William Chatterton Dix.</i>	81
LXXXIX = 318.	Bread of Heav'n, on Thee we feed . . . <i>Josiah Conder.</i>	82
XC = 319.	Author of life Divine <i>John Wesley.</i>	83
XCI = 320.	O God, unseen yet ever near <i>Edward Osler.</i>	83
XCII = 328.	In token that thou shalt not fear <i>Henry Alford.</i>	84
XCIII = 334.	Loving Shepherd of Thy sheep <i>Jane E. Leeson.</i>	85
XCIV = 343.	God Eternal, Mighty King <i>James Elwin Millard.</i>	86
XCV = 346.	Now the day is over <i>Sabine Baring-Gould.</i>	87

¹ From the Latin.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
XCVI = 349.	My God, accept my heart . . .	88
	<i>Matthew Bridges.</i>	
XCVII = 351.	How welcome was the call . . .	89
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
XCVIII = 354.	The earth, O Lord, is one wide field . .	90
	<i>John Mason Neale.</i>	
XCIX = 355.	Thou, Whose Almighty Word . . .	91
	<i>John Marriott.</i>	
C = 365.	O Lord of Heav'n, and earth, and sea . .	92
	<i>Christopher Wordsworth.</i>	
CI = 369.	Thine arm, O Lord, in days of old . .	94
	<i>Edward Hayes Plumptre.</i>	
CII = 370.	Eternal Father, strong to save . . .	95
	<i>William Whiting.</i>	
CIII = 371.	Almighty Father, hear our cry . . .	96
	<i>Edward Henry Bickersteth.</i>	
CIV = 372.	On the waters dark and drear . .	96
	<i>William Chatterton Dix.</i>	
CV = 395.	Holy Father, in Thy mercy . . .	97
	<i>Isabella S. Stephenson.</i>	
CVI = 373.	God moves in a mysterious way . .	98
	<i>William Cowper.</i>	
CVII = 376.	O God of love, O King of peace . .	99
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
CVIII = 379.	Now thank we all our God ¹ . .	100
	<i>Catherine Winkworth.</i>	
CIX = 73.	For Thy mercy and Thy grace . .	101
	<i>Henry Downton.</i>	
CX = 165.	O God, our help in ages past . .	102
	<i>Isaac Watts.</i>	
CXI = 381.	Praise, O praise our God and King . .	103
	<i>Henry Williams Baker.</i>	
CXII = 385.	God the Father, Whose Creation . .	104
	<i>John Mason Neale.</i>	
CXIII = 391.	Onward, Christian soldiers . .	106
	<i>Sabine Baring-Gould.</i>	

¹ From the German.

No.	HYMNS A. & M.	PAGE
CXIV = 395.	O Word of God above ¹ <i>Isaac Williams and Compilers.</i>	108
CXV = 399.	When our heads are bow'd with woe <i>Henry Hart Milman.</i>	109
CXVI = 401.	Now the labourer's task is o'er <i>John Ellerton.</i>	110
CXVII = 609.	Safe home, safe home in port <i>John Mason Neale.</i>	111
CXVIII = 610.	Safely, safely gather'd in <i>Henrietta Octavia De Lisle Dobree.</i>	112
CXIX = 421.	Praise to God Who reigns above <i>Richard Meux Benson.</i>	113
CXX = 423.	Stars of the morning, so gloriously bright ² <i>John Mason Neale.</i>	114
CXXI = 424.	They come, God's messengers of love <i>Robert Campbell.</i>	115
CXXII = 436.	Hark ! the sound of holy voices <i>Christopher Wordsworth.</i>	116
CXXIII = 437.	For all the Saints who from their labours rest <i>William Walsham How.</i>	118
CXXIV = 438.	How bright these glorious spirits shine <i>Isaac Watts and William Cameron.</i>	119
CXXV = 439.	The Son of God goes forth to war <i>Reginald Heber.</i>	120
CXXVI = 409.	Praise we the Lord this day <i>From 'Fallow's Selection of Hymns,' 1847.</i>	122
CXXVII = 611.	Hail to the Lord Who comes <i>John Ellerton.</i>	123
CXXVIII = 461.	In days of old on Sinai ² <i>John Mason Neale.</i>	124

¹ From the Latin.² From the Greek.

ORIGINAL ENGLISH HYMNS

	PAGE
MORNING	126
EVENING	127
THE LORD'S DAY	127
ADVENT	128
CHRISTMAS	129
CIRCUMCISION OF CHRIST	131
EPIPHANY	132
LENT	132
GOOD FRIDAY	134
EASTER	135
ASCENSION	136
WHITSUNTIDE	137
TRINITY SUNDAY	139

HYMNI LATINE REDDITI

HYMNI MATUTINI

I

Sol oritur, quocum, mens experrecta, diurnum
Officii cursum currere tempus erat¹ ;
Rumpe moras segnes, et laeto pectore vota
Matutina libens redde precesque DEO.
Iam melius vivens nec abusa fugacibus horis,
Suprema haec veluti sit tibi, carpe² diem ;
Quidquid habes, omni—quanta potes—excole cura,
Arbitrium³ de te dum facit acre DEUS.
Vita tibi simplex sine fraudibus omnis agatur ;
Conscia sis culpae nullius ipsa tibi ;
Qui DEUS (hoc tecum reputes) videt omnia, cordis
Secretum omne et opus dispicit omne tuum.
Excute, mi, somnos, anime, et pro parte virili
Angelico Superum iam sociare choro,
Qui pernocte canunt Aeternum carmine Regem,
Ac festis vigiles laudibus astra replent.
Laus Tibi dignato, DOMINE, adservare iacentem,
Dum reficit dulci membra quiete sopor ;

¹ Hor. C. i. 37. 4.

² ib. i. 11. 8.

³ ib. iv. 7. 21, 22.

Mors, sopor alter, item quando me cunque relinquet¹,
 Perpetua Tecum da mihi luce frui.
 In Tua verba iterum iuro; mihi discute culpas,
 Ros² nocturnus uti sole oriente fugit;
 Quin ades, in vires cum iam mens prima resurgit³,
 Coelestique meum Numine pectus alis?
 Hoc, quodcunque hodie meditabor agamve loquarve,
 Tu, DEUS, inspira, Tu moderare mihi;
 Ut cunctis animi, cunctis ut corporis, usus
 Viribus enitar semper adesse Tibi.
 Omnia Te laudent, Dator omnibus alme bonorum;
 Det laudem, quidquid degit in orbe, Tibi;
 Coelicolum legio laudem det in aetheris alti
 Arce, PATER, FILI, SPIRITUS, UNE DEUS.

II

Cuius clara Tuum replet aethera gloria, CHRISTE,
 Unica veraque Lux,
 O Sol iustitiae⁴ coelestis, surge, fugaque
 Noctis ovans tenebras;
 Ex alto huc, Oriens⁵, ades aethere; Lucifer, intus
 Nascere⁶ corde meo.
 Quippe nigrans Aurora venit tristisque, diei
 Te nisi das Comitem;
 Deficit usque mihi iubar illaetabile solis,
 Pax Tua dum redeat,

¹ Verg. *Aen.* viii. 67. ² Os. vi. 4 et xiii. 3. Cf. Is. xliv. 22.

³ Ov. *Met.* vii. 79-81 Ut solet . . . scintilla . . . in veteres
agitata resurgere vires.

⁴ Mal. iv. 2. ⁵ Luc. i. 78. Cf. Zach. iii. 8, vi. 12.

⁶ Verg. *Ecl.* viii. 17 Nascere . . . Lucifer. Cf. 2 Pet. i. 19 donec
dies elucescat et lucifer oriatur in cordibus vestris.

Dum mihi, ceu radiis, illuminet intima cordis
 Calfaciatque¹ ieeur.
 Ergo ades huic animae; peccati discute noctem
 Tristitiaequae simul;
 Lucem infunde, DEI Splendor²: plus credere luci
 Da mihi, CHRISTE, Tuae;
 Ipse sed effulge magis ac magis, intus adultam³
 Dum facis esse diem.

AD VESPERAM

III

Ut sol vergente iam die
 Coelo praecipitat,
 Sic lux brevis⁴ occidere
 Aetatis properat.

In Cruce pensus Brachia,
 IESU, Tuos trahis;
 Amare Crucem nobis da,
 Mori in Brachiis.

Colamus PATREM laudibus,
 Colamus FILIUM,
 Colamus Te, O SPIRITUS,
 In omne seculum.

¹ Verg. *Aen.* xii. 269 calefactaque corda; cf. Hor. *C.* iv. 1. 12.

² Hebr. i. 3.

³ Tac. *Hist.* iii. 23 adulta nocte; cf. Ann. ii. 23 aestate iam adulta.

⁴ Catull. v. 5 Nobis cum semel occidit brevis lux; et Ov. *Met.* x. 85 Aetatis breve ver.

IV

Praeterit radians largaque Aurora profudit
 Lucida tela¹ manu ;
 Iam decedentis coelo redit umbra diei,
 Noxque vicem peragit².
 Sic Vitae breve mane³ brevi Sol igne coruscans
 Excipit, inde cadit ;
 Tu nos, transierit mundi cum gloria, salvos
 Duc, bone CHRISTE, domum.
 Ipse Tuo nostras affles⁴ o Numine mentes
 Adque superna trahas ;
 Dispicere aetherias des ultra sidera sedes
 Et loca clara die ;
 Res ubi concordi cunctas Lux, Vita, Voluptas,
 Pax, ditione tenent,
 Nec cessant unquam melos immortale frequentes
 Fundere coelicolae ;
 Vestis ubi sanctis alba est sine sorde, nec ulla
 Vesperis umbra cadit,
 Tu sed enim, Aeternum LUMEN de LUMINE, regnas
 Cunctaque luce reples.

V

Caritatis lumine
 Iugi, PATER, nos fove ;
 Da, ut soles⁵ condunt se,
 Lucem vesperi⁶.

¹ Lucr. i. 148 (147).² Ov. Met. iv. 218.³ Alani de Insulis *De natura hominis fluxa et caduca*, Mane tamen hoc excludit Vitae vesper.⁴ Verg. Aen. vi. 50, 51.⁵ ib. Georg. ii. 481.⁶ Zach. xiv. 7.

Cum nigrescent omnia,
Metus, CHRISTE, dissipa ;
Senioribus iam da
Lucem vesperi.

Ades, cum cubabimus
Desperati¹, SPIRITUS ;
Da iam morientibus
Lucem vesperi.

O Beata TRINITAS,
Noctem Tu illuminas² ;
Semper vident, quos amas,
Lucem vesperi.

VI

*AD INCENSUM LUCERNAE³ SEU
PRIMAM FACEM*

Lux alma, Splendor Patria
Effuse DEI gloria⁴,
Aeterna Sanctitudine,—
O IESU CHRISTE DOMINE,
Cum solem iam condidimus,
Lucernam iam accendimus,
Laudamus nostrum, coelitum
DEUM, PATREM, TE, SPIRITUM.
Tu casti oris iugibus
Dignissimus es laudibus,

¹ Cic. *Div. in Caec.* xxi. 70 remedium aegrotae ac prope desperatae rei publicae. Cf. Liv. xxii. 53.

² Ps. cxxxviii (cxxxix). 12. Cf. Ex. xiv. 20.

³ Επιλύχνιος εὐχαριστία (cf. S. Bas. *de Spiritu S.* 29), anglice AT THE HOUR OF LAMP-LIGHTING. [Cf. Maer. S. i. 3 ad fin. Vespera ; ab hoc tempore prima fax dicitur, deinde concubia (nox)].

⁴ Hebr. i. 3 Splendor gloriae... eius.

O FILI Unigenite
 DEI, Qui Dator es Vitae ;
 Te ergo quae gens hominum
 Non confitetur DOMINUM ?

CONCUBIA NOCTE

VII

Finem habet alma Dies quam, Rex Aeterne, dedisti,
 Imperisque Tuis Nox tenebrosa ruit ;
 Te matutinis laeti celebravimus hymnis ;
 Laude est nunc requies nostra sacranda Tua.
 Laus Tibi, quod vigilans Ecclesia sancta per orbem
 Iam totum servat nocte dieque vices¹,
 Seque ubi provolvit Tellus in luminis oras,
 Exebat², officii munus adepta sui.
 Terra ut quaeque videt, videt insula quaeque, reduci
 Pulchram, Luciferō praeveniente, Diem³,
 Non unquam audiri cessat vox grata precantum,
 Cantica non unquam, laude repleta, tacent.
 Quippe sub Hesperio⁴ Sol suscitat axe sodales,
 Idem qui somno nos dare membra iubet,
 Inque horas nova labra Tuae miracula dextræ
 Ad supera attollunt laudibus astra novis.
 Immo ita sit⁵. Nunquam Tua sic, O CHRISTE, potestas,
 Ut cecidere hominum regna superba, cadet ;
 Crescit in aeternum, dum res ubicunque creatæ
 Te, DOMINE Omnipotens, confiteantur Herum⁶.

¹ Verg. *Aen.* ix. 222 Succedunt servantque vices.

² *ib.* 175 Exebat exercetque vices.

³ Ov. *Fast.* v. 548 Candida, Luciferō praeveniente, dies ; cf. Verg. *Ecl.* viii. 17.

⁴ Ov. *Met.* iv. 214.

⁵ *ib.* vii. 512.

⁶ Cf. Catull. lxviii (lxvi). 76 coelestes . . . heros ; 78 invitatis . . . heris.

VIII

Tot diei Te nos horas
 Tuito, iam dormiemus ;
 Nullo hoste per soporas
 Noctis vices laboremus¹ ;
 Ne nos, IESU, desere ;
 Iuvat Tibi fidere.

Advenæ peregrinique²
 Inter hostes hic versamur ;
 Fac ut tuti nos nostrique
 Sinu Tuo foveamur,
 Functos vitae dum die
 Dones coeli requie.

IX

DIEBUS FESTIS AD VESPERAS

Finem habent cum luce laudes ; umbra vesperis cadit ;
 Omnia Lux vera, noli cum die decedere.
 Ad thronum Tibi supernum, nox ubi esse non potest,
 Coelites cum voce citharas semper albati movent³.
 Cantica hic languent, et ipsi laude defetiscimur ;
 Ille quam clarus perenni voce Te canit chorus !
 Consona autem, CHRISTE, corda fac voluntati Tuae,
 Adsonabit⁴ angelorum cantibus nostrum melos.

¹ Cic. *ad Brut.* i. 10. 1 nec externis hostibus magis quam domesticis laboramus.

² 1 Pet. ii. 11.

³ Ov. *Met.* v. 112 citharam cum voce moveres ; cf. Apoc. xv.

^{2, 3.}

⁴ Ov. *Met.* iii. 507 Planxere et Dryades ; plangentibus adsonat Echo.

Est Tuum pacare mentes, avias reducere,
 Dum quasi hymnus ipsa vita singulos fit in dies.
 Haud mora est perlonga; deinde finis¹ ille venerit,
 Teque perfecta canemus laude nosque et angeli.

DIE DOMINICA

X

Est lucis almae hic dies;
 Lux fiat hodie;
 Tenebras, Oriens, fuges
 Exorto iubare.

Quieti datus² hic dies;
 Defessos recrea;
 Cor aegrum, artus debiles
 Quietè irriga³.

Pacis coelestis hic dies;
 Pax beat nos Tua;
 Discordes animos places,
 Sedes dissidia.

Orationis hic dies;
 Propinquent inter se
 Homo DEUSQUE; Tu ades,
 Nos adeamus Te.

Primus dierum hic dies;
 Ad caritatem Tu
 Nos, Victor mortis, excites
 A morte SPIRITU.

¹ Cor. xv. 24.

² Verg. *Aen.* v. 844.

³ ib. iii. 511 fessos sopor irrigat artus; et i. 691, 692. Cf. Lucr. v. 282.

XI

Hanc fecit DOMINUS diem¹,
 Has horas Sibi vindicat ;
 Coelum Terraque gaudeant,
 Laudes omnia dent DEO.

Ex Orco hac rediens die
 Subvertit Satanae thronum ;
 Laudes Ipsius hac pii
 Et miracula praedicant.

Davidis Suboles, ave,
 Rex sanctissime. De Tuo
 Maturam fer opem throno,
 O CHRISTE, O hominum Salus.

Laetarum benedicimus
 Rerum nos Tibi Nuncio,
 PATRIS Nomine Qui venis,
 Salvator generis rei.

Hosanna, altisonum melos,
 Hic Ecclesia concinit ;
 Rumpet dignior aethera
 Summum laus, Propriam domum.

XII

SABBATO AD VESPERAS

Defuncta laboribus exit
 Nunc hebdomas, otia dantur ;
 Tu nos, quot iere, per horas
 Duxti, tuitusque beasti.

¹ Ps. cxvii (cxviii). 24.

Venit optima, prima dierum,
 Data laudibus, apta quieti ;
 Hanc Tu, DOMINE optime, sacres¹
 Coeuntibus in Tua fana.

Nos Te prece, laude colamus,
 Verbo Dapibusque refecti ;
 Tu cordibus Hospes adesto,
 Rex magne laboris et oti.

Tibi credimus², O VENERANDE,
 Qui nos³ praeiere fideles ;
 Vitae quibus hebdomas acta est ;
 Qui sabbata denique carpunt.

Gremio, PATER, excipe fratres,
 Requiem da fine carentem ;
 Nos ad Tua limina perduc,
 Reliquis tutatus in annis.

Tu viribus utere nostris,
 Tibi nos famulemur ovantes,
 Supera dum sede potitis
 Dicas *Requiescite⁴ Mecum.*

IN ADVENTU

XIII

Stellantis aethrae⁵ Conditor,
 Aeterna plebis Lux Tuae,
 IESU, Redemptor omnium,
 Vocatus audi servulos.

¹ Verg. *Aen.* xii. 141.

² Hor. *C.* i. 24. 11, 12.

³ Tac. *Ann.* vi. 21 per avia ac derupta praeibat eum ; et xv. 4 ut famam sui praeiret.

⁴ Marc. vi. 31 et xiv. 41.

⁵ Verg. *Aen.* iii. 585 aethra Siderea.

In opum misertus debitum
 Morti reumque Tu genus
 Salvare venisti, ferens
 Coeleste donum gratiae.

Aeterna dum nox imminet,
 Pius Redemptor ac potens
 Ventre exiusti Virginis,
 Thalamo velut sponsus suo¹.

In Nomine Isto iam genu
 Precantium omne flectitur,
 Terrenaque et coelestia
 Confessa² Regem Te colunt.

O SANCTE, in illa nos die
 Qui iudicabis, protege
 Adversus hostis et dolos
 Et tela agentes hic Tuos.

PATRI PATRISQUE FILIO
 PARA CLITOQUE, UNI DEO,
 Sit laus, potestas, gloria,
 Nunc et per omne seculum.

XIV

Baptista ad amnem clamitans
 Adesse CHRISTUM praedicat:
 Excitus audi; laeta enim
 De Rege regum nuntiat.

¹ Ps. xviii (xix). 6; cf. S. Ambrosii *De Adventu Domini*, Procedit e thalamo suo.

² Phil. ii. 10, 11.

Quin corde peccata ablue,
Rectam Deo fac semitam¹ ;
Paremus intra nos domum
Quam tantus intret Advena.

Tu quippe nobis es Salus,
Tu, CHRISTE, Merces² maxima ;
Tua carentes gratia,
Languemus, ut flos marcidus.

Aegris medere dextera,
Iubeque lapsos surgere ;
Illuminatas integra
Terras decore pristino.

Aeterne FILI, laus Tibi ;
Qui Liberator advenis,
Cum PATRE cumque SPIRITU
In seculorum secula.

XV

En, Redemptor peccatorum
Inter nubes advenit,
Mille millia piorum
Secum comites trahit :
Alleluia ! Spes sanctorum,
IESUS Terram repetit.

Rex tremende³, iam viderunt
Omnium Te oculi ;
Qui Te spretum⁴ affixerunt
Crucis olim arbori,
Iam plangentes⁵ aspexerunt
Verum CHRISTUM DOMINI.

¹ Marc. i. 3. ² Gen. xv. 1. ³ Verg. Georg. iv. 469.
⁴ Luc. xxiii. 11. ⁵ Apoc. i. 7.

In Coelesti observamus
 Corpore vestigia
 Passionis, quis ovamus
 Nos, redempta plebs¹ Tua ;
 O quo cultu aspectamus
 Ista clara Volnera !

Amen², adoratione
 Sede omni nobilis :
 Quin, potitus ditione,
 Regnum Tibi asseris ?
 Alleluia ! IESU bone,
 Tu, Tu solus, Rex eris.

XVI

Audite ! Salvator venit,
 Promissus olim iam venit ;
 Cui sedem in omni pectore
 Parate, voce omni melos.

Venit, diu clausis dare
 Apertio[n]em³ carceris ;
 Aerata porta rumpitur,
 Cedunt catenae ferreæ.

Venit, mederi mentibus
 Contribulatis⁴ aegraque
 Sanare corda, et gratiae
 Gazis beare pauperes.

¹ Luc. i. 68 fecit redemptionem plebis suae.

² Apoc. xxii. 20.

³ Is. lxi. 1.

⁴ Ps. l (li). 19

*Hosanna laeti nos Tibi,
Rex pacis, acclamabimus ;
Tuoque amato Nomine
Aeterna coeli arx perstrepet.*

XVII

CONCUBIA NOCTE

Dum noctis umbra nos tegit,
Et fessa membra dormiunt,
Fidelis, O CHRISTE, excubat
Mens, Teque suspirat vigil.

Desiderate gentibus¹
Salvator et SERMO² DEI,
Misertus audi supplices
Iubeque lapsos surgere.

Veni, Redemptor, et Tuos
Poena et reatu libera ;
Portas reclude coelicas,
Quas clausit olim sons Adam.

Aeterne FILI, sit Tibi,
Qui Liberator advenis,
Cum PATRE cumque SPIRITU
Sancto perennis gloria.

IN NATIVITATE DOMINI

XVIII

Audiit DEUS superne ; desinant suspiria ;
Ecce, de coelis apertis missa Pax mortalibus.
Coelitum vox laeta, noctis personans silentia,
Nuntiat telluris huius Incolam nasci DEUM.

¹ Agg. ii. 8 (7).

² Prud. *Cath.* vi. 3 Patrisque sermo Christe. Cf. Tertull. *de orat.* i.

En specum gradu citato turba pastorum petit;
 Quin, secutus hos, avere Parvulum Sanctum iubes?
 At quid hoc videtur intra portulam spectaculi?
 En boum praesepe, pannique¹; en Puer pauperculae.
 Tun' Imago² PATRIS illa, CHRISTUS Ille, FILIUS
 Ille, Qui terras et aptum sustinet stellis polum?
 Dispicit Fides opertam Gloriam. Salve mihi
 Angelorum procidentum³ Teque adorantum DEUS.
 Tu doces, loquens tacendo, multa quae vitat caro
 Ferre, devitare multa quae caro desiderat.
 Ut Tu sanes amore praegravem superbiam,
 O Puer coelestis, intra cor mihi renascere.

XIX

Assidentes dum magistri nocte oves custodiunt,
 Nuncius coelestis adstat, luxque circumfunditur.
 'Terror,' inquit, 'omnis absit; '(namque turbatos pavor
 Straverat;) 'perlaeta vobis omnibusque defero.
 Hoc die Davide vobis, urbe Davidis, Puer
 Ortus est, CHRISTUS Redemptor; haecque signa se dabunt:
 Coeles iste advertet⁴ Infans vestra ibi spectantium
 Ora, pannis involutus, stratus in praesepio.'
 Dixerat; repente ruptis nubilis apparuit⁵
 Angelorum multitudo clara iubilantium:
 'Gloria in coelis Deo sit; pax beat terram; PATRIS
 Indies posthinc voluntas crescat in bonos⁶ bona.'

¹ Luc. ii. 7.² 2 Cor. iv. 4.³ Apoc. iv. 10 et Ps. lxxi (lxxii). 9, 11.⁴ Tac. Ann. i. 41 gemitus ac planetus etiam militum aures
 oraque advertere; cf. ii. 17.⁵ Ambros. ap. Aug. Ep. 147 bene *apparuisse* dicitur ei qui eum
 repente conspexit. Hoc specialiter aut de angelis aut de Deo
 scriptura divina tenere consuevit....⁶ Luc. ii. 14 Gloria in altissimis Deo, et in terra pax homini-
 bus bonae voluntatis.

XX

Omnem terram pervolate,
 Angeli, gens coelitum ;
CHRISTUM natum conclamate¹,
 Vos qui mundum conditum
 Cecinistis ; adorate
 Regem modo genitum².

Ne, pastores, vigilate
 Super gregem³ ovium ;
 Ister natum visitate,
 Qui vobiscum est, DEUM⁴,
 Festinantes ; adorate
 Regem modo genitum.

Ne iam siderum servate,
 Magi, ortum, obitum ;
 Ipsum longe vestigate,
 Stella iam praecognitum ;
 Huc adeste ; adorate
 Regem modo genitum.

Canite, o res creatae,
 PATREM, VERBUM, SPIRITUM ;
 In aeternum collaudate
 DEUM TRINUM UNICUM⁵ ;
 Omnes CHRISTUM adorare,
 Regem modo genitum.

¹ Tac. *Hist.* iii. 29 *capta castra* *conclamavit* ; cf. Verg. *Aen.* iii. 523.

² I Pet. ii. 2.

³ Luc. ii. 8, 16 pastores erant in regione eadem vigilantes . . . super gregem suum [graece τὴν ποίμνην αὐτῶν]. . . . et venerunt festinantes.

⁴ Matth. i. 23 Emmanuel, quod est interpretatum : Nobiscum Deus. Cf. Is. viii. 10.

⁵ Bernardi Clun. *In dedicatione Ecclesiae Trinum Deum unicum-que.*

XXI

IN CIRCUMCISiONE DOMiNTi

Victarum indita gentium
 Sunt cognomina regibus ;
 IESUS inde Suum capit¹,
 Tot vincetos quia² liberat.

Nullum quippe aliud dedit
 Nomen terrigenis DEUS,
 Quod possit dare mortuis
 Vitam cum supera domo.

CHRISTI—non sine sanguine—
 Tantis empta laboribus,
 Num, fratres temerarii,
 Pendetur nihili Salus ?

Quin et vos DOMINI Crucem
 Vultis probraque perpeti,
 Pro Quo mente hilara mori
 Non est mors sed adorea ?

IESU, Qui facilis Comes
 Peccatoribus³ et reis
 Audis, Nomine nos Tuo
 Nunc iactantibus o ades.

Dent laudes meritas PATRI,
 FILI Sancte PATRIS, Tibi
 Dent, Sanctoque PARACLITO,
 Sancti et coelicolum genus.

¹ Caes. *B. G.* i. 13 ne committeret ut is locus . . . ex calamitate populi Romani . . . nomen caperet.

² Liv. ii. 1 libertatis autem originem inde . . . quia annum imperium consulare factum est, . . . numeres.

³ Matth. xi. 19.

IN EPIPHANIA

XXII

Aetate¹ crescens FILIUS
Coelestis addiscit mori ;
Agoniamque praedocet²
Iam disciplina Parvuli.

Apud parentes pauperes
VERBUM recondit gloriam ;
Aethrae Creator incolit
Obscurus obscuram domum.

Funguntur humano Manus
Labore, coelos quae regunt ;
Qui fecit alta sidera,
Exercet artem sordidam.

Quem, iussa portans Regia,
Grex angelorum concinit,
Paret parenti³ subditus⁴
Utrique terrenus⁵ Puer.

Fas ex Supremo est Infimum
Te, CHRISTE, adorare, et PATREM
Laudare cum PARACLITO
In seculorum secula.

¹ Luc. ii. 52.

² Prud. *Cath.* xii. 71, 72 myrrheus Pulvis sepulcrum praedocet.

³ Cf. Verg. *Aen.* iv. 238, 239 patris magni parere parabat Imperio ; et ii. 606, 607 parentis . . . praeceptis parere.

⁴ Luc. ii. 51. ⁵ Hor. *C. iv.* 11, 27 terrenum equitem.

XXIII

Qui sedebant in tenebris¹ dulce viderunt iubar,
 Obrutisque² mortis umbra serus illuxit dies.
 Undique en salutat ortus, vere Lucifer³, Tuos
 Multa gens, laetata⁴ ceu cum mergites messor refert.
 Quippe Tu sceptrum tyranni, Tu refregisti iugum,
 Ut die quo Madianita ense concidit DEI.
 Nam datum nobis habemus Parvulum, nobis Puer
 Natus est, in Quem recumbent⁵ coelica et terrestria.
 Rite Principem vocabunt pacis, Admirabilem,
 Seculi Patrem futuri,⁶ Quem colent omnes DEUM.
 Iusta Ei nullo potestas fine terminabitur;
 Legibus fundatus⁷ aequis stabit aeternum thronus.
 O rege intus nos, precamur, facque Solius Tuos,
 CHRISTE, Qui cum PATRE es Unum⁸ semper et
 PARACLITO.

XXIV

Laudesque gratiasque⁹
 Agimus Tibi, Redemptor,
 Qui CHRISTUS anteunte
 Stella Magis videris,—
 Davidis urbe Germen¹⁰
 Radice Iesse¹¹ natum;—
 Hymni Tibi meleque,
 HOMO-DEUS, canantur.

¹ Matth. iv. 16.² Luer. vi. 864.³ Apoc. xxii. 16; et cf. 2 Pet. i. 19.⁴ Is. ix. 3, 4.⁵ Verg. Aen. xii. 59.⁶ Is. ix. 6 parvulus enim natus est nobis et filius datus est nobis . . . ; et vocabitur nomen eius, Admirabilis, . . . Deus, Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis.⁷ Verg. Aen. vi. 812.⁸ Ioan. x. 30.⁹ Liv. vii. 36 diis laudes gratesque agunt; cf. xxvi. 48. Sed in Novo Testamento semper Deo gratias.¹⁰ Ier. xxiii. 5 et xxxiii. 15 german; cf. Is. iv. 2.¹¹ Is. xi. 1 egredietur virga de radice Iesse.

Iordanis ad fluenta
 Propheta, Rex, Sacerdos
 Videris ; et, Canaeas
 Ad nuptias vocatus,
 Vino ex aqua repente
 Facto DEUS videris ;
 Hymni Tibi meleque,
 HOMO-DEUS, canantur.

Artus videris aegros
 Sanando et aegra corda,—
 Virtute vim Draconis
 Domando et Inferorum,—
 Res pessimas benignos
 Ad exitus¹ trahendo ;
 Hymni Tibi meleque,
 HOMO-DEUS, canantur.

Sol, luna, mox nigrescent ;
 Stellae cadent ; recedet
 Coelum² ; Tuum Ipse pones
 Signum omnibus notandum ;
 Omnes, tuba canente,
 Cogentur ad tribunal,
 Te Iudicem Supremum,
 HOMO-DEUS, videbunt.

Nos Te fac hunc videre
 Quem sacra lex adumbrat ;
 Exemplar ut secuti
 Fingamur innocentes³ ;

¹ Hor. C. iv. 8. 34.

² Apoc. vi. 13, 14.
³ Hebr. vii. 26.

Factique qualis Ipse es,
 Cum veneris¹ videri,
 Homo-DEUS colende
 Semper, mele canamus.

XXV

DOMINICA IN SEPTUAGESIMA

Mundi Creator, est Tibi
 Perennis oti sabbatum,
 Vacantque semper angeli
 Festis superne canticis.

Sed quos premunt hic indies
 Laborque lapsos et dolor,
 Num nos canamus exules
 Hymnos, ut illi, patrios?

Qui polliceris, o PATER,
 Beatitatem flentibus,
 Da flere culpas, quae Tuo
 Iamdudum ab ore nos agunt.

Sed flentibus tamen Tuo
 Amore da confidere,
 Dum restituti nos quoque
 Psallamus inter coelites.

PATRI PATRISQUE FILIO
 PARACLITOQUE—Quem DEUM
 Tellus adorat cum polis—
 Aeterna detur gloria.

¹ 2 Thess. i. 10 cum veniet glorificari in sanctis suis et admirabilis fieri in omnibus.

TEMPORE QUADRAGESIMALI

XXVI

Videsne, Christiane,
 Ut te nocens¹ caterva,
 Loco potita sancto²,
 Obambulans³ lacesat?
 Quin, Christiane, surgis⁴?
 Luera⁵ haec perosus, hostes
 Concide, vique fretus
 Sanctae Crucis revince.

Sentisne, Christiane,
 Quae moliantur intus,
 Dum carnis illecebris
 Urgent, iubentque pecces?
 Sis, Christiane, firma
 Virtute, neu tremiscas;
 Concide, et instituto
 Ieiunio revince.

Audisne, Christiane,
 Qua voce blandiantur?
 ‘Num, dure, semper oras
 Ieiuniisque langues?’
 Dic, Christiane, contra,
 ‘Dum vita durat, oro’;
 Pax proelium sequetur,
 Cedetque nox diei.

¹ Cf. Luc. *Phars.* vi. 798, 799 poscitque piorum Campos turba nocens.

² Ios. v. 16 (15) locus enim, in quo stas, sanctus est.

³ Verg. *Georg.* iii. 538.

⁴ Iud. viii. 20, 21.

⁵ Phil. iii. 7 quae mihi fuerunt luera. haec . . .

‘Scio tuos dolores,
 O serve Mi fidelis¹;
 Tu fessus es labore;
 Languebam et Ipse fessus:
 Sed te Mihi dicabit
 Quandoque sudor iste,
 Periculisque functus
 Throno in Meo sedebis².’

XXVII

Rex misericordiae,
 Dum vocatur Hodie³,
 Suplices precamur Te.

Des, o IESU, gemitum,
 Salutarem des metum,
 Dum cessat Iudicium.

SPIRITUM Tu nobis des,
 Qui iacemus humiles
 Nondum clausas ad fores.

O per Te Gethsemani⁴,—
 Per precem iam languidi,
 Nec recusantis mori,—

Per tot Istanas lacrimas
 Urbi Solymae datas,
 Ne nos perde, CARITAS⁵.

Condar in Te, ne Tuam
 Iudicantis gloriam
 Imparatus videam.

¹ Matth. xxv. 21, 23.

² Apoc. iii. 21.

³ Hebr. iii. 13 donec Hodie cognominatur.

⁴ Matth. xxvi. 36, et Marc. xiv. 32, Gethsemani.

⁵ I Ioan. iv. 8.

XXVIII

*DOMINICA SEXTA QUADRAGESIMAE
IN RAMIS PALMARUM*

Incede Rex, CHRISTE; ut tribus
Hosanna clamant! vestibus
Palmisque constratam Tibi,
Mitis¹ Redemptor, i viam.

Incede pompa pauperi,
Incede morti debitus²;
Iam, CHRISTE, Peccatum Tibi,
Iam Mors revicta dat manus.

Incede Rex; en angeli
Exercitusque coelitum,
Vultu stupentes flegili,
Te contuentur Hostiam.

Incede Rex; novissimum
Certamen instat, ingruit;
Sapphirino a throno PATER
Exspectat Unctum FILIUM.

Incede pompa pauperi,
Incede morti debitus;
Iam mite leto da Caput,
Tum vindica regnum, DEUS.

¹ Matth. xi. 29.

² Hor. A. P. 63.

FERIA SEXTA IN DIE PARASCEVES

XXIX

Praedestinatus, en, dies !
 IESUS, volens en Hostia,
 Mundi Redemptor perdit,
 Pendet pudenda de Cruce.

IESU, quis alter, arbore
 Suspensus infami, improbum
 Tulisset angorem, Tuae
 Vitae dolorumque exitum ?

Quis alter illud poculum
 Haurire felleum potis
 Fuisset, aut spinas pati
 Clavosque et acrem lanceam ?

At inde purgatrix aqua
 Mistusque sanguis exiit¹,
 Quo sciret omnis arbiter²
 Caesam litavisse Hostiam.

Da, Sancta, nobis, Hostia,
 In Te reatus ponere
 Fidem remissi, redditae
 Vitae, repromissi boni.

¹ Ioan. xix. 34.

² Ov. Met. ii. 458 Procul est, ait, arbiter omnis ; cf. iv. 63.

XXX

ILLI mille micant¹ fontes, rivique loquaces
 Exslientis aquae
 Mille nitent resonis in collibus; attamen Ipse
 Illud ait, *Sitio.*
 Quidquid habent aestus iactati febre², flagrantes
 Vulnere quidquid habent,
 Ipsius—mortale sonans³—vox illa fatetur,
 Victa dolore Crucis.
 Sed desiderium torret coeleste dolentem
 Fervidiore siti;
 Nempe sitis animas hominum, Carissime, quarum
 Pars ego sum, DOMINE.
 Detur, AMOR patiens, mihi gratia; pectore toto
 Sic ego Te sitiam;
 Me siccis pallens labris Tuus Iste redemit
 Vultus, et Ista sitis.

XXXI

*IN VIGILIA PASCHAE SEU SABBATO
SANCTO*

Functus, CHRISTE, laboribus
 Intra clausum hodie specum
 Dormis, a capite ad pedes
 Tectus sindone⁴ funebri.

¹ Luc. *Phars.* iv. 300 micuere novi percuesso pumice fontes.

² Cic. *Cat.* i. xiii. 31 homines aegri cum aestu febrique jactantur.

³ Verg. *Aen.* vi. 50.

⁴ Matth. xxvii. 59.

Tecum Solus ibi iaces,
 Signato lapide¹ abditus².
 Sero vespere adest loco
 Magdalena, diu vigil ;
 Orto vix eadem die
 Sanctum tristis ad hortulum,
 Quo novit bene Te Suum
 Illatum esse, pedem tulit.
 Tecum sic ego pervigil,
 Dum vivo, excubias agam ;
 Hoc in pectore saxeo
 Excidam³ Tibi cellulam,
 Quam pura inter aromata⁴
 Unus Tu, DOMINE, incolas ;
 Myrrham unguentaque (quae iuvat
 Dilecto dare) deferam ;
 Et, clausis foribus, iubens
 Turbas esse hominum procul,
 Constans excubias traham,
 Dum rursus, DOMINE, advenis.

XXXII

IN DIE SANCTO PASCHAE

Resurrexit hodie,
 Alleluia !
 Quae sunt nostrae feriae,
 Alleluia !

¹ Matth. xxvii. 66.² Hor. C. iii. 16. 5.³ Matth. xxvii. 60 in monumento suo novo quod exciderat in petra.⁴ Ioan. xix. 39, 40 mixturam myrrae et aloes . . . cum aromatibus ; cf. Luc. xxiii. 56 paraverunt aromata et unguenta.

IESUS, mortem Qui Crucis¹
Alleluia !
Passus est pro perditis.
Alleluia !

Quin canamus cantica
Alleluia !
CHRISTO Regi debita,
Alleluia !
Qui, perpessus inferos,
Alleluia !
Nos redemit noxios.
Alleluia !

Sed Saluti mors fuit
Alleluia !
Nobis, quam tunc subiit ;
Alleluia !
Coelos regit nunc, ubi
Alleluia !
Canunt semper angeli.
Alleluia !

TEMPORE PASCHALI

XXXIII

Eia, pii, canite
Uno omnes ore;
DEUS Suis gaudium
Dedit pro dolore;

¹ Phil. ii. 8 factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Pharaone domito
 Populum Hebraeum
 Sicco pede per vadum
 Duxit Erythraeum.

Hoc est animarum ver¹ ;
 CHRISTUS vincla mortis
 Rupit, die tertia
 Ortus ut Sol fortis ;
 Ut hiems, sic fugiunt
 Iam peccata, fraudes
 Veram LUCEM², Cui damus
 Sempiternas laudes.

Nam dierum optimo
 Ver die decorum
 Causam fert laetitiae,
 Maximum festorum,
 Ierusalem adiens,
 Quae—quo uti amat
 Indefessa carmine—
Resurrexit clamat.

Alleluia canimus
 Regi Sempiterno,
 Qui triumphans rediit
 Victo ex inferno ;
 Alleluia Compari
 PATRI acclamamus ;
 Alleluia, SPIRITUS
 Sancte, Tibi damus.

¹ S. Ioan. Damasc ap. *Pentecostar.* Σῆμερον ἔαρ ψυχῶν. Cf. S. Greg. Naz. *Or. xlivi* (i. 704 e.).

² Ioan. i. 9.

XXXIV

Vivit IESUS ! non iam potes
 Tu nos Mors, metu terrere ;
 Vivit ! ita scimus, Hades,
 Te non posse nos tenere.

Alleluia !

Vivit ! mors iam posthinc vitae
 Immortalis est ianua ;
 Hoc firmabit portae atrae
 Subeuntium genua.

Alleluia !

Vivit, mortuus pro nobis !
 Uni CHRISTO nos viventes,
 Cordibus duremus mundis¹,
 Illi gloriam reddentes.

Alleluia !

Vivit ! CHRISTI nil a nobis
 Caritatem separabit² ;
 Quo Custode nec mors nec vis
 Inferorum nos raptabit³.

Alleluia !

Vivit IESUS ! Ipsi thronus
 Secli datus est futuri⁴ ;
 Quo iit, et nos eamus,
 Mox cum Illo regnaturi⁵.

Alleluia !

¹ Matth. v. 8.² Rom. viii. 39.³ Cf. Ioan. x. 28 non rapiet eas (sc. oves meas) de manu mea.⁴ Is. ix. 6.⁵ Apoc. xx. 6.

XXXV

Sponsae penetravit ad aures
 Tua vox, Dilecte,¹ loquentis:
 ‘Surge², o mea suavis amica³,
 Propera, pulcherrima⁴, et exi.

Etenim iam vis, hiemalis
 Vis, en, tibi transiit anni;
 Iam bruma recessit et imber,
 Floresque videntur in agris.

Dat carmina, nacta⁵ canendi
 Tempus, tibi quaeque volucris;
 Auditaque per nemus omne
 Vox turturis aera mulcet.

Grossos tibi ficus, odorem
 Dedit, en, tibi vinea florens;
 Surge, o mea suavis amica,
 Propera, speciosa⁶, venique.⁷

Sic, Te, DOMINE optime, passo,
 Hieme est ac morte soluta
 Vita haec quoque nostra, comisque
 Et germine florida vernat.

Non iam Tibi defluit imber
 Lacrimarum in tristibus hortis;
 Non iam Tibi nubibus atris
 Involvitur Arbor acerba.

¹ Cant. ii. 8, 10.

² Cant. ii. 10-13.

³ Cant. vi. 3 pulchra es, amica mea, suavis et decora.

⁴ Cant. i. 7 (8) o pulcherrima inter mulieres. Cf. v. 9, 17.

⁵ Verg. Aen. vii. 511.

⁶ Cant. ii. 13 speciosa mea.

Hodie Sol noster es ortus :
 Nos, dum monet Ista COLUMBA
 Dulcissima voce, iacemus,
 Nec cum prece fundimus hymnos.

O CHRISTE, iacentibus affla ;
 Tua lux illuminet umbras ;
 Tua vita resuscitet aegra¹
 Ex morte virescere iussos.

XXXVI

CONCUBIA NOCTE

IESU, Redemptor gentium,
 Custos Tuorum pervigil,
 Qui LUMEN es de LUMINE,
 VERBUM Coaeternum PATRIS ;

Creator et Dux, Qui vice
 Mutas salubri tempora,
 Dona diurno languidis
 Labore noctis otium.

Luteas parumper has domos²
 Nostra incolentum sic caro
 In Te beata dormiet,
 Vigilabit³ intus mens Tibi.

Hic commorantes a malis,
 Quae machinantur daemones,
 Serves, precamur, neu dolis
 Capi redemptos siveris.

¹ Verg. *Georg.* iii. 512 morte sub aegra.

² Iob iv. 19 hi qui habitant domos luteas.

³ Cant. v. 2 ego dormio, et cor meum vigilat.

O CHRISTE, nobiscum mane¹
 Haec festa paschae tempora;
 Et tela mortis omnia
 Defende semper a Tuis.

IESU, sit omnis laus Tibi
 Vitae perenni reddito;
 PATRI sit et PARACLITO
 In seculorum secula.

XXXVII

IN ROGATIONIBUS

Ne promissa Tuis neges,
 Te oramus, DOMINE;
 Tuum semen, Tua seges,
 Tua aestas brumaque.

Tibi, dum auctumnus stridet,
 Anni spem² commisimus;
 Et nunc quoque, ver cum ridet,
 Quid velis, attendimus.

Frigus, aquam tempestivam,
 Soles, Austri animas,
 Herbam, segetem aestivam,
 Nobis Tu precatis das.

Etiam das, quae occulto
 Crescunt aevo³,—coelitem
 Caritatem, quaeque multo
 Fotos metu mulcet, spem.

Luc. xxiv. 29.

² Verg. *Georg.* i. 223, 224 anni spem; et Ov. *Met.* xv. 113.

³ Hor. *C.* i. 12. 45, 46 Crescit occulto velut arbor aevo Fama
 Marcelli.

Sic largire, quae mature
 Parturit Sol Lunaque,
 Te ut in Tellure nova
 Non perdamus, DOMINE.

IN ASCENSIONE DOMINI

XXXVIII

Salve, dies, quo ascensa
 Alleluia !
 Celsiore coelis ¹ sede
 Alleluia !
 AGNUS, pro peccatis caesus,
 Alleluia !
 Iam potitur PATRIS aede.
 Alleluia !
 Aether, dic *Io triumphē* ;
 Alleluia !
 Elevatis ² tuis portis,
 Alleluia !
 En Rex gloriae incedit,
 Alleluia !
 Domitor peccati, mortis.
 Alleluia !
 Coeli arce Rex receptus ³
 Alleluia !
 Terras derelictas amat ;
 Alleluia !

¹ Hebr. vii. 26 excelsior coelis factus.

² Ps. xxiii (xxiv). 7 elevamini, portae aeternales, et introibit rex gloriae.

³ Cf. Verg. *Aen.* i. 289, 290.

Ad divinum redux Thronum,
Alleluia !

Homines sunt Mei clamat.
Alleluia !

En superne tollit Manus,
Alleluia !

Saucias ostendit Palmas,
Alleluia !

Dat Ecclesiae terrestri
Alleluia !

Benedictiones almas.
Alleluia !

Iam pro nobis interpellat¹,
Alleluia !

Mortem Suam obtestatur²,
Alleluia !

Dum apud Primitias Se³
Alleluia !

Locus nobis praeparatur⁴.
Alleluia !

Quamvis, Domine, supernum
Alleluia !

Male Te dispiciamus,
Alleluia !

Istuc usque subvolantes⁵
Alleluia !

Sursum cordibus petamus.
Alleluia !

¹ Rom. viii. 34 Christus Jesus, qui . . . interpellat pro nobis.

² Tac. Ann. ii. 65 hospitales mensas obtestantem.

³ 1 Cor. xv. 23 primitiae Christus. ⁴ Ioan. xiv. 3.

⁵ Cic. Tusc. Disp. i. xvii. 40 sursum . . . in coelestem locum subvolent.

XXXIX

En, ascendit sacrum clivum¹ Victor; ecce, regia
 Pompa, nubibus invictus adit Rex palatia;
 Audin?² alleluia laetum voces dant angelicae,
 Exspectantque elevatae³ Regem portae coelicae.
 Quisnam hic, canente tuba, fert se tam conspicuum?
 Victor Ille, VIR Pugnator⁴, DEUS exercituum.
 Qui ab Orco resurrexit morte obita Crucis,
 Spolia refert opima Victor Satanae ducis.
 Dum sublatis benedicit⁵ manibus, divellitur
 A Suis; qui dum aspectant, nubibus subvehitur.
 Iudici iustitiaeque Praeco⁶ PATRI placitus⁶,
 Alter Henoch hinc translatus coelo est repositus⁷;
 Intra velum, ut Aaron⁸, infert Suum Sanguinem⁹;
 Praesens alter Iesus¹⁰ addit regibus formidinem¹¹,
 Israeli bellis fesso requietis dat vicem;
 Gratiam discipulis dat, ut Elias, duplificem¹².
 Nos ad DEUM Secum raptos¹³ his evexit nubibus;
 Nos in Ipso consedemus clari in coelestibus¹⁴;
 Regnat angelorum¹⁵ homo noster¹⁶ Deo proximus;
 Tecum, IESU, ascende, nos fide ascendimus.

¹ Hor. C. iv. 2. 35.² Ps. xxiii (xxiv). 7.³ Ex. xv. 3 Dominus quasi vir pugnator.⁴ Luc. xxiv. 50.⁵ a Pet. ii. 5.⁶ Hebr. xi. 5 Henoch translatus est, . . . testimonium habuit placuisse Deo.⁷ Cf. Hor. C. i. 10. 17 Tu pias laetis animas reponis Sedibus.⁸ Prud. Psychom. 884 Āaron.⁹ Lev. xvi. 15 inferet sanguinem eius intra velum; cf. Heb. ix. 12.¹⁰ Hebr. iv. 8 si eis Iesus requiem praestitisset; et cf. Ios. xxi. 41, 42 (43, 44) et Act. vii. 45.¹¹ Sall. Iug. 37. 4 quo regi formidinem adderet.¹² 4 (2) Reg. ii. 9 Dixitque Eliseus: Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus; cf. Deut. xxi. 17 cuncta duplia.¹³ Apoc. xii. 5.¹⁴ Eph. ii. 6.¹⁵ Cf. Hor. C. iii. 30. 12 Daunus agrestium Regnavit populorum.¹⁶ Anglice ‘our human nature.’

Gloria sit DEO PATRI ; FILIO sit gloria,
 Qui pro nobis vincens¹ regna quaesiit coelestia ;
 Gloria PARACLITO sit ; Tibi, TRINA UNITAS,
 Sit in terra et in coelo gloriae perennitas.

XL

IN PENTECOSTE

Ut quondam aetheria coeli descendit ab arce,
 Vi valida terris ingruit ira DEI ;
 Ipse polus, rutilo commixtis igne tenebris²,
 En descendantis rumpitur ante pedes.
 Idem cum superis iterum descendit ab aulis,
 Vi valida terras devenit, almus AMOR.
 Mollior, a primo quam flant ubi mane³ Favoni
 Flamina, iam volitat Sancta COLUMBA DEI.
 Qui tunc corripuit Sinaea cacumina flammis
 Ignis, in attonitam praecipitatus humum,
 Iam, placido lapsu per singula tempora fusus,
 Sanctorum lambit⁴, clara corona, comas.
 Perculit Hebraeas tunc vox violentior aures,
 E picea miris nube tonante modis,
 Et tuba, coelicolae trepidis quam mentibus horrent,
 Praesentem strepuit testificate DEUM.
 Iam, PATRIS nostri cum SPIRITUS almus ab alto
 Descendit, proprias ut Sibi quaerat oves⁵,
 Vox iterum diffusa auditur ab aethere summo,
 Spiritus⁶ et vehemens advenit, aura DEI.

¹ Apoc. vi. 2.² Verg. *Aen.* viii. 255.³ Colum. xi. i. 14 a primo mane ; et Auct. *Bell. Afr.* xlvi. a mane diei. Cf. Cic. *ad Att.* v. 4. i multo mane.⁴ Verg. *Aen.* ii. 684.⁵ Ioan. x. 3, 4 proprias oves.⁶ Act. ii. 2 et factus est repente de coelo sonus, tanquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum . . .

Afflatu CHRISTIQUE Domus¹, peccansque repletur
 Mundus, et humani quidquid ubique gregis;
 Ferrea cui mens est animique aversa² voluntas,
 Hunc apud, hunc unum, non habet ille locum.
 Ipse, AMOR, Ipse veni, SAPIENTIA, vique POTESTAS
 Usa, face³ attentis auribus esse Tuos;
 Tu nos seu placido serves, oramus, amore,
 Sive salutari, dum datur hora, metu.

IN DIE SANCTAE TRINITATIS

XLI

Sancte, Sancte, Sancte noster DOMINE Virtutum⁴ DEUS,
 Luce Te prima colemus canticisque affabimur,
 Sancte, Sancte, Sancte, Magne, Misericors—UNUS DEUS,
 TRESQUE PERSONAE, beata, gloriosa TRINITAS.
 Sancte, Sancte, Sancte, sancti pro mari crystallino
 Aureas mittunt coronas⁵, gloriampque dant Tibi;
 Ante Te, DEUS, Cherubin⁶ Angelique procidunt,
 Qui fuisti, Quique nunc es, Quique nunquam non eris.
 Sancte, Sancte, Sancte, quamvis nocte Te reconditum
 Non homo (peccator impar visui) dispexerit,
 Unus es Tu Sanctus; absque Te⁷, DEUS, nemo potest
 Inveniri sanctitatis, vis⁸, amoris unici.
 Sancte, Sancte, Sancte noster DOMINE Virtutum DEUS,
 Te mari terraque coeloque omne opus laudat Tuum,
 Sancte, Sancte, Sancte, Magne, Misericors—UNUS DEUS
 TRESQUE PERSONAE, beata, gloriosa TRINITAS.

¹ Heb. iii. 6.

² Verg. *Aen.* xii. 647 superis aversa voluntas.

³ ‘Face’: sic enim *ante vocalem* fere semper *Oridius* (*A. A.* ii. 210 et 208).

⁴ Ps. xxiii (xxiv). 10; xlvi (xlvi). 8.

⁵ Apoc. iv. 9, 10.

⁶ LXX. Χερουβίμ.

⁷ Is. xliv. 6 absque me non est Deus. Cf. xlivi. 11.

⁸ Tac. *Or.* xxvi (xxvii) plus vis habeat quam sanguinis.

XLII

Qualibus visis Isaias¹ gestiit ! Iudaici²
 Vatis aures concinentum quale permulsit melos !
 In throno Clarum sedentem gloria, stipant DEUM
 Angeli ; domo repleta³, carmen alternis⁴ cident ;—
 ‘Gloriae coelumque plenum terraque est DEUS, Tuae ;
 Sancte, Sancte, Sancte, demus gloriam Tibi, DEUS.’
 Gloria strepentis aethrae terra carmen excipit,
 Concinens, ‘DEUS Sabaoth⁵, Sancte, Sancte, Sancte
 Rex.’

Dum satelles illie multus clamat, hic Ecclesia,
 Nos, adorantes simul Te, tale fundamus melos,—
 ‘Gloriae coelumque plenum terraque est, DEUS, Tuae ;
 Sancte, Sancte, Sancte, demus gloriam Tibi, DEUS.’

XLIII

TRES et UNUM⁶, DOMINE,
 Cuius mare terraque,
 Audias nos reddere
 Tibi canticum.

LUX⁷, cum die splendeas ;
 Dumque nos illuminas,
 Det charisma Caritas
 Alma coelicum.

¹ Prud. (*Περιστεφ.* v. 525 et *Apoth.* 595) Ἰσαῖας (*seu maris, Esaias*).

² Prud. (*Cath.* xii. 42) Iudāicus.

³ Is. vi. 1.

⁴ Verg. *Ecl.* iii. 59.

⁵ Prud. (*Apoth.* 833) Sabāoth et (*Cath.* iv. 7) Sabāoth.

⁶ Hildeberti *Or. ad SS. Trinitatem*, Tres et Unum.

⁷ *I Ioan.* i. 5.

LUX, umbratis vespera¹
 Pacem des cum venia
 Tuam²; sit per omnia
 Sanctum otium:

TRES et UNUM, o DEUS,
 Hic Te longe colimus;
 Illic des praesentibus
 Palmae praemium.

HYMNI VARIO

XLIV

Nomen Tuum, o IESU, pia
 In aure quam gratum sonat!
 Mulcet dolores, vulnera
 Sanat, timorem discutit.

Aegro medetur pectori,
 Componit aestus turbidos;
 Inops cor explet nectare³,
 Fessum quiete recreat.

O dulce Nomen! arx meis
 Portusque rebus araque⁴,
 Plenusque gaza divitis
 Thesaurus ampla gratiae.

¹ Tac. *Hist.* iii. 19 inumbrante vespera.

² Ioan. xiv. 27.

³ Cf. S. Bernardi *De nomine Iesu*:

In aure dulce canticum,
 In ore mel mirificum,
 In corde nectar coelicum.

⁴ Ov. *Her.* i. 110 venias portus et ara tuis.

IESU! Sodalis, Sponse, Dux,
 Vates, Sacerdos, Rex,—Via,
 Viaeque Meta¹, Vitaque,—
 Quam defero laudem accipe.

Nil cordis impetus valent;
 Frigent calores pectoris;
 Sed, quam decet, tum laudem agam,
 Cum, sicut es, Te videro².

Praeconia interim Tui
 Amoris usque concinam,
 Dum³ me iuvabit Nominis
 In morte dulcedo Tui.

XLV

Iesu, precanti da, Tuo
 Ut Corde semper immorer;
 Da, vulneratum intra Tuum
 Ut semper abdam me Latus.

Si temptat ille me Malus,
 Aut mundus illicit dolis,
 At tutus intra Cor Tuum
 Et vulneratum abdor Latus.

Infensiōres si caro
 Temptationes admovet,
 Securus intra Cor Tuum
 Et vulneratum abdor Latus.

Quandoque me mors opprimet;
 In morte ne me spreveris,
 IESU, sed intra Cor Tuum
 Et vulneratum abdar Latus.

¹ Verg. *Aen.* iii. 714. ² *i. Joan.* iii. 2 videbimus eum sicuti est.
³ Propert. i. xiv (xv). 14.

XLVI

Propter me perfossa¹ quondam
 PETRA, in Te me recondam ;
 Aqua, Sanguis, ex aperto²
 Latere se fundens, certo
 Sit remedio,—reatum
 Purget, pellat mox peccatum.

Nullo possum facto³ satis
 Facere Tuis mandatis ;
 Sin eniti non cessarim,
 Sine fine lacrimarim,
 Numquid piet hoc peccata ?
 Est a Te, Te, salus data.

Quo Te placem, nil praetendo⁴ ;
 Crucem tantum Tuam prendo ;
 Nudum vesti⁵, Te imploro ;
 Gratiam da, inops oro ;
 Maculas letales munda,
 O Salvator, fontis unda.

Dum hac vitae utor sorte,
 Oculos cum claudam morte,
 Cum ad astra subvolabo⁶,
 Iudicantem Te spectabo,
 Propter me perfossa quondam
 PETRA, in Te me recondam.

¹ 1 Reg. (1 Sam.) xxvi. 8 ego perfodiam eum lancea.

² Ioan. xix. 34 lancea latus eius aperuit.

³ Cic. *ad Fam.* x. 1. 1 vitae, cui satisfeci vel aetate vel factis.

⁴ Hildeberti *Or. ad SS. Trinitatem.* ⁵ Apoc. iii. 17, 18.

⁶ Cic. *Tusc. Disp.* i. 17. 40 [*vide supra*, p. 35] ; cf. i. 43. 103 me hinc avolaturum, et *Rep.* vi. 14. 14 ii vivunt, qui ex corporum vinculis, tanquam e carcere, evolaverunt.

XLVII

IESU, mei memento¹,
 Purgaque me reatu;
 Mundum, precor, fac intus,
 A carne liberatum.

IESU, mei memento
 Cura frequente pressi;
 Famulatus hic amanter,
 Fruar quiete pacta.

IESU, mei memento
 Errantis, ac tenebris
 Perplexum² iter sequenti
 Monstra viam piorum.

IESU, mei memento,
 Ut transeam³ per undas,
 Tandemque, luce visa⁴,
 In gaudium⁵ Istud intrem.

IESU, mei memento,
 Ut concinam superne
 PATREMQUE, Teque, FILI,
 Saneta simul COLUMBA.

¹ Lue. xxiii. 42.

² Verg. *Aen.* ix. 391.

³ Is. xlivi. 2 cum transieris per aquas, tecum ero, et flumina non operient te.

⁴ Ps. xxxv (xxxvi). 10 in lumine tuo videbimus lumen.

⁵ Matth. xxv. 21, 23.

XLVIII

Immunis¹ et immaculate
Salvator, humillime IESU,
Isto mihi notus amore
Audi mea vota precesque.

Rex, Vita, Potentia² PATRIS,
Mihi Portus et Ara salutis ;
Video Te de Cruce sontes
Ad Te sine fine vocantem.

Pietatis imagine tantae
Stupeo ; Te miror amoris³ ;
Genua en submissus⁴ inopsque
Prece Te veneratus adoro.

Per Te Tua Vulnera, et Istam
Animam pro sontibus actam⁵
Calido cum Sanguine, gratis
Veniam bonaque omnia dante, —

Per Sanguinis Ista fluenta,
Monimentum et pignus amoris⁶, —
Fac Tu mihi gaudia curis
Mutarier his lacrimisque.

DOMINE, auxiliatus eunti
Mihi semper adesque praeique ;
Ad Te mihi dirige gressus,
Tutumque Tuis tege pennis.

¹ Hor. C. iii. 23. 17.

² Verg. Aen. i. 664 Nata, meae vires, mea magna potentia solus.

³ ib. xi. 125, 126 quibus coelo te laudibus aequem ? Iustitiaene prius mirer, belline laborum ?

⁴ Cf. ib. i. 561 voltum demissa.

⁵ Cic. Tusc. Disp. i. 9. 19 et agere animam et efflare dicimus ; cf. Coel. ap. Cic. ad Fam. viii. 13.

⁶ Verg. Aen. v. 538 et 572.

XLIX

Iesu mitis¹, amabilis
 Supremi SUBOLES DEI,
 Exaudi miserans Tuos,
 Salvator pie, parvulos.

Da pacem et veniam reis,
 Vinctis detrahe compedes,
 Confracta omnia dissipa
 Quae nos a PATRE distinent.

Intret nos Tua caritas,
 Libertasque animi pia ;
 Vi nos, SANCTE, Tua trahe²
 Ad sedes superas DEI.

Dux nobis ades, o VIA
 Cui cognomen, euntibus
 Per caligine consitas³
 Terras ad superum diem.

IESU mitis, amabilis
 Supremi SUBOLES DEI,
 Exaudi miserans Tuos,
 Salvator pie, parvulos.

¹ Matth xi. 29.

² Ioan. xii. 32; cf. Cant. i. 3(4).

³ Catull. lxiv (lxii). 207, 208 caeca mentem caligine Theseus
 Consitus.

L

Iesu, Qui amasti me,
 Ad Te sine fugiam,
 Vita dum ceu turbine
 Undam volvit tumidam ;
 Dum componis hiemem,
 Conde, mi Salvator, me ;
 Due in portus sospitem,
 Spiritumque suscipe¹.

Tu mihi Refugium² ;
 A Te inops pendeo :
 Ne me linquas orphanum³ ;
 Foveas solatio.
 Spero in Te, solo Te,
 Solus opem mihi das ;
 Sub alarum⁴ tegmine
 Me Tuarum protegas.

Qui peccata aboles,
 Salutari flumine
 Gratiae, qua Tu scates,
 Mundum fac servaque me ;
 Ipse vitae Fons⁵, mihi
 Largos haustus gratis⁶ da ;
 In me intra cor sali⁷
 In aeterna secula.

¹ Act. vii. 58 (59) Domine Iesu, suscipe spiritum meum.

² 2 Reg. [2 Sam.] xxii. 3.

³ Ioan. xiv. 18 non relinquam vos orphanos.

⁴ Ps. xvi. (xvii). 8 sub umbra alarum tuarum protege me ; et
xxxv (xxxvi). 8 in tegmine alarum tuarum sperabunt.

⁵ Ps. xxxv (xxxvi). 10. ⁶ Apoc. xxi. 6. ⁷ Ioan. iv. 14.

LI

Pastor bonus, amans DEUS,
 Regit¹ me, ac reficit;
 Si sum Eius, Is si meus,
 Nihil mihi deficit.

Nam redemptum, ubi scatet
 Aqua viva, illico²
 Dicit; pratum ubi patet,
 Cibo pascit coelico.

Saepe devium et stultum,
 Tamen amans quaesiit,
 Humerisque suis fultum
 Portans laetus rediit.

Mortis umbram non verebor,
 Te, Salvator mi, duce;
 Virga Tua³ sustinebor,
 Anteunte me Cruce.

Gratia me impinguasti⁴,
 Mensam ante os parans:
 Calice Tuo beasti;
 Qui quam est exhilarans!

Sic Te, Tuus in dierum
 Longitudinem⁵ homo,
 Canam, bone Pastor, Herum
 Tua semper in domo.

¹ Ps. xxii (xxiii). 1; cf. Apoc. vii. 17.

² Non. 325. 5 *illico* illo (anglice 'thither').

³ Ps. xxii (xxiii). 4.

⁴ Ps. xxii (xxiii). 5.

⁵ Ps. xxii (xxiii). 6.

LII

Tu Via es. Per unum Te
 Peccatum, mortem fugimus ;
 Nec ad PATREM, o DOMINE,
 Nisi per Te¹ est aditus.

Tu Veritas. Qui VERBUM es,
 Doctrinae unicus Dator,
 Tu solus animum doces,
 A sordibus emundas² cor.

Tu Vita es. Invictum Te
 Clamat³. sepulcri ruptum os ;
 Tuoque freti robore
 Contemnunt mortem, inferos.

O Vita, Veritas, Via,
 Hanc Viam scire, assequi
 Hanc Veritatem nobis da,
 Hac Vita usque perfrui.

LIII

Surgit ubi in summo PATRIS domus ardua coelo
 Non structa mortali manu,
 Antistes nobis indutus carne videtur
 Patronus humani gregis.
 Qui stitit in terra nobis vadimonia, vita
 Cum Sanguine⁴ effusa Suo,
 Nunc eadem in coelo—Salvator noster, et Idem
 Amicus—instat exsequi.

¹ Ioan. xiv. 6 Ego sum via et veritas et vita ; nemo venit ad Patrem nisi per me. ² i Ioan. i. 7.

³ Hor. Sat. ii. 3. 130 insanum te clament, et Propert. iii. 9 (iv. 8). 46.

⁴ Verg. Aen. ii. 532.

Ad supera evectus nunc ardua¹ Frater amore
 Respectat² humano Suos ;
 Corpore quam fragili constemus et indole, novit,
 Nostri Ipse consors nominis.
 Nempe vicem³ est nostram solitus didicitque⁴ dolere,
 Tot nostra perpessus mala ;
 Atque etiam in coelo reminiscitur Ipse Suarum
 Precum, laborum, fletuum.
 Hos luctus, nostrum quisunque cor angitur, omni
 Tortus dolore VIR⁵ tulit ;
 Humanoque dolens etiamnunc Ipse dolore⁶,
 Aegris benignam fert opem.
 Quin Tibi fidenter, coeli Rex Alme, dolentis
 Operta cordis pandimus,
 Oramusque Tuum Numen coeleste, labori
 Succurrere⁷ ut nostro velis ?

LIV

Advenis, o mi Salvator,
 Advenis, mi DOMINE ;
 Quanto praenitens decore !
 Quo exsuperans splendore !
 Quali dignus carmine !
 Coepit coeli nuncia
 Lux eoi rutilare ;
 Advenis, Sacerdos clare ;
 Sonant tintinnabula⁸.

¹ Verg. *Aen.* vii. 562 supera ardua linquens. ² *ib.* i. 603.

³ Cic. *ad Fam.* xii. 23. 3 tuam vicem saepe doleo.

⁴ Heb. v. 8.

⁵ Is. liii. 3 Virum dolorum.

⁶ Verg. *Aen.* i. 669 nostro doluisti saepe dolore.

⁷ *ib.* ix. 404.

⁸ Ex. xxviii. 33, 35 tintinnabulis . . . , ut audiatur sonitus.

Advenis; advenienti
 Excurremus obviam¹,
 Cognito benedicemus,
 Coram intimi fundemus
 Animi sententiam.
 Quale carmen audies
 Adeuntum Te ovanter,
 Concinentum peramanter
 Ad sidereoos Pedes!

Advenis; ad Mensam Tuam
 Nos testamur sic fore,
 Ubi haud oblitis Tui
 Das Communione frui,
 Caro coeli pignore,
 Nec annunciamus² rem
 Solum,—tantam caritatem
 Mortui,—sed maiestatem
 Reventuri,—nostram spem.

Advenis; Te exspectamus,
 Pleni nos quidem spei
 Per velamen incedentis³,
 Nosse tempus⁴ non aeventis,—
 Fisi Tuae fidei.
 Tu mentiri non potes;
 Moram facias licebit,
 Certa nobis mens valebit,
 Laeta perdurabit spes.

¹ Matth. xxv. 6 Ecce sponsus venit, exite obviam ei.

² I Cor. xi. 26 mortem Domini annunciatibus, donec veniat.

³ Hebr. vi. 18, 19 spem . . . incedentem usque ad interiora velaminis.

⁴ Act. i. 7 non est vestrum nosse tempora . . .

Ut laetabor, o mi IESU,
 Viso Te iam maximo
 Rege; dum Te confitentur,
 Benedicunt, reverentur
 Uno omnes animo,—
 Dum, Amice et Here,
 Sedes solio effultus,
 Agnitus, colendus, cultus¹
 Ad novissimum² terrae !

LV

Ore pio Salvator amans cum diceret illud
 Triste³, *Valete, Mei,*
 Legavit nobis Solatoremque Duceisque,
 Incola⁴ Qui fieret.
 Vi dulci veniens⁵ illabitur⁶ Ille, volensque
 Hospes et almus adest,
 Dum reperire potest terrarum ubicunque cor unum
 Mite, quod insideat⁷.
 Illius audimus vocem, (qua vesperis aura
 Nulla flat alma magis,))
 Cum mala compescit, terrores sedat, ad astra
 Ire PATREMQUE⁸ docet.
 Quidquid inest nobis virtutum,—quidquid honesti
 Vel melioris inest,—

¹ Hor. C. S. 2, 3 O colendi Semper et culti.

² i Macc. iii. 9 nominatus est usque ad novissimum terrae.

³ Ioan. xvi. 6 tristitia implevit cor vestrum.

⁴ Tert. Res. Carn. xxvi. per incolatum Spiritus sancti.

⁵ Ioan. xvi. 8, 13 cum venerit ille. ⁶ Verg. Aen. iii. 89.

⁷ Plin. Pan. i. 5 eodem loci, quem deus ille tam manifestus ac praesens quam coelum ac sidera insedit.

⁸ Luc. xv. 18 ibo ad Patrem meum. Cf. Verg. Aen. iv. 322.

Quidquid item sancti mens concipit,—Unus id omne
 SPIRITUS Ille dedit.
 SPIRITUS, Unde venit, castum quodecunque piumve
 est,
 Nos miseratus ini,
 Incolaque humani cordis face ut Hospite fiat
 Te Tua digna domus.

LVI

Veni, SPIRITUS, solare
 Nos illuminaque datis ;
 Tu duc, Alme, Tu tutare ;
 Ades factis, cogitatis.

Veritatis da amorem,
 Viam Tuam ut optemus ;
 Sanctum insere timorem,
 Ne a DEO aberremus.

Duc ad vivam CHRISTUM Viam
 Iuxta Quem permaneamus ;
 Duc ad Sanctitatem¹ diam,
 Qua IEHOVAM adeamus.

Duc ad coelum, quod superno
 Gaudio nos plene donet ;
 Duc ad DEUM, Qui aeterno
 Sabbatismo² nos coronet.

¹ Hebr. xii. 14 sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum.

² Hebr. iv. 9.

LVII

O Qui es PARACLITUS,
 Pentecostes SPIRITUS,
 E tot Istis coelitus
 Donis caritatem da.

Multa caritas sperat,
 Multa mitis tolerat,
 Ipsam mortem superat ;
 Ergo caritatem da.

Desinent prophetiae,
 Ut crepuscula die
 Hausta. Propriam, Pie
 Doctor¹, caritatem da.

Fides cedet visui,
 Spes concedet fructui ;
 Quae nequibit minui,
 Nobis caritatem da.

Fides, spes, et caritas
 Stant, coniuncta trinitas ;
 E quis principalitas
 Penes caritatem est.

O COLUMBA aureis
 Pennis et argenteis,
 Fac ut veniat² eis,
 Qui Te laudant, caritas.

¹ Hildeberti *In laudem Spiritus sancti* :
 Spiritus sancte, pie Paraclite,
 . . . doces quos vis et quantum vis.

² Cic. *pro Caec.* xxvi. 74 hereditas venit uniuicue vestrum.

LVIII

Stat Ecclesia fundata
 IESU super DOMINO,
 Unde nascitur, creata
 Verbo, aqua denuo ;
 Coelis exiens¹, petitam
 Ut sit sponsa, vindicat ;
 Suo Sanguine quaesitam
 Moriens vivificat.

 Corpus ubicunque idem
 Electorum undique,
 DOMINUM, Lavacrum, Fidem²
 Unam docta credere,
 Unum Nomen venerata
 Unam sacram est Dapem,
 Et ad unam—cumulata
 Gratia—contendit spem.

 Mundus adspicit irrigam—
 Mirabundus—opprimi,
 Multo schismate divisam
 Laedi multa haeresi ;
 At Sanctorum vigilantum
 Vox réclamat, *Usquequo*³ ?
 Et in diem iubilantum
 Cedet flentum nox cito.

 Nunc laborans tribulatur
 In tumultu bellico,
 Nunc exspectat dum fruatur
 Iugi pacis otio ;

¹ Joan. xvi. 28. Cf. Apoc. vi. 2.

² Rufini *Comm. in symb. apost.* c. 36 [CREDO] SANCTAM ECCLESIA M . . . ‘in’ praepositio non additur ; cf. c. 39.

³ Apoc. vi. 10 et clamabant voce magna, dicentes : Usquequo, Domine ?

Tunc nec cupienti deerit
 Illa beatifica
 Visio, et conquerierit
 Victrix iam Ecclesia.

Sed iam nunc coadunatur
 DEO TRINO UNICO,
 Mysticeque sociatur¹
 Cum potitis sabbato ;
 Gratiam da, DEUS, uti
 Valeamus nos quoque,
 Illos humiles secuti,
 Tecum coelos colere².

LIX

Iam regnum adveniat³ DEI ;
 Iam, CHRISTE, imperium cape ;
 Virga discute ferrea⁴
 Peccati et Satanae iugum.

O Rex Sancte, ubi caritas
 Et pax et ditio Tua est ?
 Quando hic, ut superos apud,
 Lis, discordia desinent ?

Quando pace aboleveris⁵
 Bella,—hoc pollicitus Tuis⁶,—
 Et viso Tibi cesserint
 Vis, delicta, libidines ?

¹ Joan. i. 3, 6, 7 societas nostra . . . societatem habemus.

² Verg. Aen. v. 734—5 amoena piorum Concilia Elysiumque colo.

³ Matth. vi. 10.

⁴ Ps. ii. 9.

⁵ Tac. Hist. ii. 5 Titus prava certamina communi utilitate aboleverat.

⁶ Hor. C. i. 15. 31, 32 fugies . . . Non hoc pollicitus tuae.

Vi surgens validus Tua,
Oramus, DOMINE, adveni,
Ac desiderio Tui
Languentes refice et fove.

Nomen respuitur Tuum,
Praedanturque lupi Gregem¹ ;
Crebrescunt scelera, incipit
Refrigescere² caritas.

Terris hinc procul ethnicis
Caligo gravis incubat:
Quin Tu nascere, Lucifer³,
Neve ulla occideris die.

LX

DEUS pie, gratia
Tua nos irradia ;
Salutari, DOMINE,
Reple Tuos lumine ;
Ultimis mortalium⁴
Tuum fer auxilium.

Quod est cunque gentium,
Quod est animantium,
Laudent Te opiferum⁵
Cum clamoribus Herum,
Sacris Tuis faciles,
Legis Tuae dociles.

¹ Act. xx. 29. Cf. Ov. A. A. iii. 419.

² Matth. xxiv. 12 refrigerescet caritas multorum.

³ Verg. Ecl. viii. 17 : cf. 2 Pet. i. 19 (vide supra, p. 2).

⁴ Cf. Verg. Aen. viii. 727. ⁵ Ov. Met. xv. 653 deus . . . opifer.

Laudent Te cum cantibus ;
 Stabat¹ Terra frugibus ;
 Erit Deo filius²
 Homo, in DEUM pius ;
 Adunabit omnia
 Lux, amor, laetitia.

LXI

Laus Davide rege sato
 Regi, Christo DOMINI,
 Tempore praedestinato
 Iam terrarum compoti,
 Exactores³ oppressuro
 Captivorum Vindici,
 Peccatores redempturo
 Aequitatis Principi.

Nam descendet, sicut rores,
 Terras in frugiferas ;
 Spes, Laetitia, ceu flores,
 Dabunt sese⁴ obvias
 Adventanti ; super montes
 Pax praeibit nuncia ;
 Redundabit, uti fontes,
 Vallibus Iustitia.

Coram Illo procidentes⁵
 Tus et aurum offerent
 Reges ; Illum omnes gentes
 Adorabunt, concinent ;

¹ Non. 391. 21, 23 stat sentibus fundus.

² Apoc. xxi. 7 ero illi Deus, et ille erit mihi filius.

³ Ex. v. 6, 10 et Is. ix. 4.

⁴ Verg. Georg. i. 287 Multa adeo gelida melius se nocte dederunt.

⁵ Ps. lxxi (lxxii). 9-11 Coram illo procident . . . Reges . . . munera offerent ; . . . omnes gentes servient ei.

Illi fient sempiterna
 Vota mista precibus ;
 Crescet ditio superna,
 Regnum sine finibus.

Ipse (nam erit afflictus
 Unusquisque hostium)
 Benedicens, benedictus,
 Obtinebit solium ;
 Nulla dies¹ abolebit
 Pactum² Eius cum Suis ;
 Nomen Ei permanebit³
 Caritatis Coelitis.

LXII

Iura dabit mundo IESUS, ubicunque recurrens⁴
 Indeclinato Sol movet axe diem⁵ ;
 Regnat, et omnipotens cunctas regnabit in oras,
 Dum variat certa cornua Luna vice.
 Illum multiplici gentes populique loquella⁶,
 Quam sit amans, cithara carminibusque canent ;
 Et tenera a primis infantum vocula⁷ cunis
 Illius nomen, fausta precata, colet.
 Scilicet imperium Iesu bona mille sequuntur ;
 Vincula captivae deposuere manus ;
 Pectora perpetua requie defessa fruuntur ;
 Repperit aeternas omnis egenus opes.

¹ Verg. *Aen.* ix. 281, 447.

² Cf. Ier. xxxii. 40 feriam eis pactum sempiternum.

³ Ps. lxxi (lxxii). 5, 17 Et permanebit cum sole . . . Sit nomen eius benedictum in secula !

⁴ Verg. *Aen.* vii. 100.

⁵ Ov. *Her.* iv. 160.

⁶ ib. *Trist.* v. 2. 68 Graia . . . loquella.

⁷ Prop. i. 16 (17). 27 mea vocula.

Assurgant Regi nostro properanter honorem,
 Quotquot sunt, cupidae res dare quaeque suum ;
 Cantantes superi descendant rursus ab alto,
 Atque *ita sit* pulsis¹ Terra remittat agris.

LXIII

Una unius Heri domus,
 Terrestresque Pii carmina concinant
 Defunctique laboribus,—
 Hic, illic DOMINO quotquot obediunt.
 CHRISTO omnes famuli sumus,
 Seu terram colimus, seu PATRIS atria,
 Quanquam dissociabilis
 Nunc Mors nos tenui gurgite separat.
 Aeterni una acies DEI,
 Parens imperiis, iussa facessimus ;
 Pars iam transierunt aquas,
 Interfusa alii flumina transeunt.
 En sedes aliae Piis
 Secretas² animae laeta petunt loca ;
 Pars adstant prope marginem,
 Dum signo ad requiem, CHRISTE, voces dato.
 IESU, Dux ades additus³ ;
 Sic, quandoque ierit tessera⁴ transitus
 Signum, per tenues aquas
 Tutos ad superam traiicies domum.

¹ Verg. *Ecl.* vi. 84.

² Hor. *Epod.* xvi. 63 illa piae secrevit littora genti. Cf. *C.* ii. 13. 23 et Verg. *Aen.* viii. 670.

³ Verg. *Aen.* vi. 90 et 528.

⁴ *ib.* vii. 637 it bello tessera signum.

LXIV

Legiones indutorum
 Rite vestes candidas,
 Mille millia sanctorum
 Scandunt arces igneas¹.
 Io, iam est consummatum²!
 Portas coeli pandite;
 Quis Mors dedit ac Peccatum
 Manus, intromittite.

Alleluia! quos clamores
 Stupet aether terraque,
 Dum adesse iam victores
 Canunt mille citharae!
 O lux pulchra, cui videndae
 Nulla non est facta res!
 O lux laeta! iam repende
 Mala bonis millies.

Ut tum gestient, felici
 Occupata patria,
 Suis redditii amici
 Nec solvendi postea!
 Laeto ore tum nitebunt,
 Quis cadebant lacrimae;
 Patres pueri videbunt
 Orbi, viros viduae.

Ades, Salus peccatorum,
 AGNE caese; propera,
 Exple numerum³ piorum,
 Deinde regnum vindica:

¹ Hor. C. iii. 3. 10.² Ioan. xix. 30. Cf. Apoc. x. 7.³ Verg. Aen. vi. 545.

O Spes gentium, eluce;
 Te desiderant Tui:
 Cum coelesti visus Cruce
 Rex, Salvator, adveni.

LXV

Est domus beata, et extra lugubrem hanc terram iacens,
 Quo labor venire nescit, atque acerba lacrima;
 Qua fidem iam visus explet, spem coronat exitus¹,
 Et iubar dies perennis omnibus circumiicit.
 Est locus pacis serenae, notus angelis bonis,
 Cuius intra limen usque turba² sanctorum melos
 Concinens, sexcenta millia, igneum³ circa Thronum
 CHRISTUM adorant, cum PATRE Unum semper et

PARACLITO.

Quale gaudium videre Qui peremptus AGNUS est,
 Contueri facta volnera in Manus, Pedes, Latus,
 Imputare Illi tropaea, quotquot hinc relata sunt,
 Perque sempiterna fari secla, quanta fecerit⁴!
 Quin caput, sancti, levate⁵, neu timete, quam viam
 CHRISTUS antiit laboris ac doloris, ingredi:
 Per breve o durate tempus, pectore haec passi pio;
 Ipse vos Voltu benigno mox superne exceperit.

LXVI

O Sion⁶, domus o mea,
 (Nomen laetificum et semper amabile,)
 Defunctusne laboribus⁷
 Tandem conspiciam te, tua gaudia?

¹ Ov. *Her.* ii. 85. ² Apoc. vii. 9. ³ Dan. vii. 9.

⁴ Luc. viii. 39 narra quanta tibi fecit Deus. ⁵ Luc. xxi. 28.

⁶ Bernardi Clun. *Laus patriae Coelestis Urbs Syon . . .* O bona patria, num tua gaudia teque videbo?

⁷ Ov. *Fast.* vi. 541 defuncta laboribus Ino.

En unquam¹ tua—gemmeis
 Portis dives opus—moenia, quis Salus.
 Nomen² non violabilis,
 Atque auro nitidas aspiciam vias ?
 Vates, Martyr, Apostolus
 Circumstat DOMINUM multus ibi meum ;
 Cui sese comites choro
 Addent³, Christicoli quod gregis hic amo.
 O Sion, domus o mea,
 Quando deveniam te novus incola,
 Defunctusque laboribus
 Tandem conspiciam tot tua gaudia ?
 Tu coelestibus atrii
 Dignam, CHRISTE, animam finge⁴, precor, meam,
 Cunetis additus ut piis
 Praesentem in supera Te venerer domo.

LXVII

Amamus aedem, quam Tuo
 Decore⁵ comples, o DEUS ;
 Quod gaudium Iste dat locus,
 Terrena vincit gaudia.

Orationis est domus,
 Quo congregatur plebs Tua⁶ ;
 Et congregatos convenis,
 Salvator, Ipse servulos.

Lavacrum amamus ; quippe ubi
 COLUMBA Sancta coelico
 Semper renatos munere
 Solet bearē desuper.

¹ Verg. *Ecl.* i. 67.

² Is. lx. 18 (hebraice et graece).

³ Verg. *Aen.* vi. 778.

⁴ *ib.* viii. 364, 365.

⁵ Ps. xxv (xxvi). 8.

⁶ Ps. xxvii (xxviii). 8 ; Luc. i. 68 et ii. 32.

Amamus imprimis Tuum
Altare¹; quo quid carius,
Ubi, colendum per fidem,
Adesse Te, Te novimus?

Amamus Istud efficax²
Verbum; nova in quo vita, pax,
Solamen aegris, iugum
Spes gaudiorum ostenditur.

Cantare amamus hic Tibi,
Tam multa largito bona³;
Sed scire avemus coelitum
Paeana et AGNI canticum⁴.

Da, CHRISTE, nobis gratiam,
Ut hic amemus Te magis,
Superne praesentes Herum
Coram colamus cum piis.

LXVIII

Audin', anima? Tui
Salvatoris DOMINI
Vox loquentis, et ad te:
'Dic, peccator, amas Me?

'Te sanavi saucium,
Feci vinclis liberum;
In viam reduxi te
Claram e caligine.

¹ Hebr. xiii. 10.

² Hebr. iv. 12.

³ Is. lxiii. 7 multitudinem bonorum domui Israel, quae largitus est eis.

⁴ Apoc. xv. 3.

‘ Numquid mater filium
 Obliviscitur suum ? ¹
 Illa potest : non ego
 Tui immemor ero.

‘ Meus immutabilis,
 Altiorque superis,—
 Inferis profundior,—
 Mortem superat amor.

‘ Consummatus gratia,
 Regno mox et gloria
 Mecum sociabere ;
 Dic, peccator, amas Me ?’

Est, heu nefas ² ! languidus
 Amor, DOMINE, meus ;
 Sed Te amo. Gratiam
 Da, plus ut Te diligam.

LXIX

Per circumfusas duc me, Lux alma, tenebras,
 Duc—nam sequar Te—protinus ;
 Est domus hinc longe ; nox omnibus incubat atra ;
 Duc—nam sequar Te—protinus.
 Dirige Tu gressus ; nolo longinqua videre ;
 Sat passus unus est mihi.
 Non hic ³ semper eram, nec, quo nunc more, precabar
 Ut duceres me protinus ;

¹ Is. xlix. 15 numquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui ?

² Hor. C. iii. 24. 30 et iv. 6. 17.

³ ib. Epist i. 15. 42 Nimirum hic ego sum ; et i. 6. 40 Ne fueris hic tu.

Tunc iter ipse meum prospectum optare volebam ;
 Nunc duc—sequar Te—protinus.
 Cordi erat, ut pavido, fastus, fulgorque diei ;
 Anteacta ne sint criminis.
 Quae beat auxilio iam me Tua dextra tot annos,
 Haec ipsa ducet protinus,
 Stagna per et salebras, per saxea tesca, per amnes,
 Nox caeca donec transeat,
 Et cum luce adsit carissima quaeque Piorum
 Frons, quam parumper perdidi.

LXX

CHRISTI, surgite, milites ;
 Ferrum cingimini¹, PATRIS
 Pollentes ope coelica,
 Quam IESUS dat, HOMO-DEUS.

Pollet viribus Ille Homo,
 Ille Exercitum Deus ;
 Quo qui fudit et utitur,
 Omnes vincit et omnia.

Ergo state², potentia
 CHRISTI ac robore praediti ;
 Quaeque hostis tremit, omnia
 Divina arma capessite.

Auctis vadite viribus ;
 Orate, ac valida manu
 Debellate Acherusium,
 Athletae³ DOMINI, ducem.

¹ Verg. *Aen.* ii. 510, 511.

² Eph. vi. 14 state ergo.

³ S. Hieron. *Comment. in Sophon.* iii. 20 (vi. 733 c) gloriatur Dominus in athletis suis ; cf. Eph. vi. 12 est nobis collectatio.

Sic, victoribus integris¹
 Defunctisque periculo,
 CHRISTI munere Principis
 Vobis cedet adorea.

O IESU, SUBOLES DEI,
 Laus et gloria sint Tibi,
 Qui cum PATRE perenniter
 Unum² es cumque PARACLITO.

LXXI

‘Semper Mei sint.’ De Throno
 Audi superno, o Caritas³;
 Semper Tuos fac esse nos,
 Nunc et per omne seculum.

‘Semper Mei sint.’ O Salus,
 Per bella vitae protege;
 Qui Vita, Veritas, Via es,
 Duc nos ad oras luminis.

‘Semper Mei sint.’ Ut beas
 Tuum receptos in sinum!
 Amice COELES ac vigil,
 Adusque finem nos fove.

‘Semper Mei sint.’ Nos Tuas
 Serva trementes, CHRISTE, oves,
 Et Istud omne da bonum⁴,
 Tutela sanctorum Unica.

‘Semper Mei sint.’ Te Duce,
 Te dante nobis omnia,
 Culpas remittente omnibus,
 Sit terra coeli ianua.

¹ Hor. C. iv. 66, 67.

² Ioan. x. 30.

³ 1 Ioan. iv. 8.

⁴ Ex. xxxiii. 19 Ego ostendam omne bonum tibi.

LXXII

Duc, Coelestis PATER, due nos
 Procellosum hoc per mare ;
 Pasce, fove, serva ; Unus
 Namque Tu opitulare
 Sat beatis,—fortunatis¹,
 PATER esse si dignare.

Veniam da ; quam infirmi,
 CHRISTE, simus, Tu novisti ;
 Antegressus hac in terra,
 Tu extrema pertulisti ;
 Solus, lassus, Ista passus,
 Per deserta Tu iisti.

Ades, SPiritus ; si Tuum
 Corda gaudium replebit,
 Si se omni animorum
 Motu caritas miscebit,
 Expiatis² ac ditatis
 Pacem nihil abolebit.

LXXIII

Coelesti procul a domo,
 A PATRIS gremio procul
 Languentem, alme PARACLITE,
 Dona iam rude³ me Tua.

¹ Verg. *Georg.* ii. 458.

² Liv. i. 26 imperatum patri ut filium expiaret ; et Cic. *Leg.* i.
 14. 46 expiati sumus.

³ Ov. *Trist.* iv. 8. 23 tarda vires minuente senecta, Me quoque
 donari iam rude tempus erat.

Suspirat mihi mens memor
 Te, dulcem patriam et domum,
 Ac desideriis cedit
 Sion, icta fidelibus¹.

Ad Te molior² arduum—
 Ad Te—per tenebras iter ;
 Quando tesca per aspera
 Lucos deveniam pios³ ?

O Lux nostra, ades, o Deus ;
 In Te spes habeo meas ;
 O tutum haec per inhospita
 Iam tandem loca duc domum.

LXXIV

Saevit insana pelagus procella,
 Dum Tui cura vigili laborant ;
 Ipse sed stratus placido recumbis
 Membra sopore.

‘O Tuos serva, Domine ; en perimus !
 Perditis’ (clamat) ‘fer opem ac salutem !’
 Increpat⁴ victam Tua Vox procellam,
 ‘Muta quiesce⁵.’

Concidunt venti ; placidaque, ut infans,
 Pace compostum⁶ mare conticescit ;
 Et minax—sic vis⁷, Domine—aestuare⁸
 Desinit unda.

¹ Hor. C. iv. 5. 15.

² Verg. Aen. vi. 477.

³ Hor. C. iii. 4. 6.

⁴ Lue. viii. 24 increpavit ventum et tempestatem aquae.

⁵ Marc. iv. 39 dixitque mari : Tace, obmutesce.

⁶ Verg. Aen. i. 249.

⁷ Hor. C. i. 12. 30, 31, 32.

⁸ ib. ii. 6. 4.

Sic, dies vitae quoties nigrescat
Nube, nosque Euri rapient in altum,
Fare, ne mersi pereamus unda,
‘Muta quiesce.’

LXXXV

Vitae per omnes, seu graves
Dolore seu laetas, vices
Te nostra lingua laudibus,
Te prosequetur cor, DEUS.

Quin nomen effer inclitum¹
Mecum IEHOVAE canticis,
Qui, subvenire iam malis
Presso vocatus, audiit².

DEUS coronat³ coelite
Custode iustorum domos;
Tutamen ac salus adest
Fisis ope Eius omnibus.

Ipsum experire, quantum amet;
Sic noris, expertus semel,
Quam sit beatus unice,
Qui fretus est Eius fide.

Ipsum time, sic nil erit
Timoris, o sancte, insuper;
Volens⁴ adora tu DEUM,
Divina de te cura⁵ erit.

PATRI PATRISQUE FILIO
PARACLITOQUE gloria
Sit, ut fuit, nunc est, erit
In seculorum secula.

¹ 1 Par. xxix. 13. ² Hor. C. ii. 18. 40. ³ Verg. Aen. ix. 380.

⁴ *ib.* x. 677. ⁵ 1 Pet. v. 7.

LXXVI

Per pericla, per dolores
 Ite, Christiani, ite;
 Expugnate¹ hos labores,
 Roborati Pane Vitae.

Oculi ne contristentur,—
 Lacrimas mox abstergetis;
 Pedes metu ne tardentur,—
 Ut est opus, sic valetis.

Laeti armis vos aptate
 Coelicis; cur iam languetis
 Pugnae diuturnitate?
 Mox paeana concinetis.

Ite igitur instructi,
 Eritis plus quam victores;
 Ite iam, ab Ipso ducti,
 In tot hos oppugnatores.

Hymnos et mele cantamus
 Tibi, PATER, ore laeto;
 Tibi, IESU Sancte, damus
 Gloriam cum PARACLETO.

LXXVII

DEUM DOMINUM laudate,
 Coeli et gens Supera;
 DEO Regi iubilate²,
 Lux, sol, luna, sidera:

¹ Ov. *Met.* ix. 619 coepta expugnare.

² Ps. xcvi (xcviii). 4, 6 iubilate Deo, . . . iubilate in conspectu regis Domini.

Ipsum canite, Qui dixit
Fiant,—et creata sunt¹,—
 Conditisque leges fixit,
 Quae perfringi nequeunt.

Quin laudate DEUM Fortem²;
 Nescit fidem fallere;
 Sanctis Suis dedit mortem
 Et peccatum vincere.
 DEUM Sabaoth laudate,
 Qui nos salvat, Angeli;
 Collaudate, res creatae
 Omnes, Nomen DOMINI.

LXXVIII

Spinis coronatum antea
 Caput coronat gloria;
 Ornat tiaras regius
 Victoris alti Tempora.

Loco supremi principe
 Coeli potitus est Suo
 Nunc iure, Rex regum omnium,
 Lux sempiterna coelitum.

Regnat, Voluptas Patriae
 Domus, piorum Gaudia,
 Amore quos Suo beat,
 Quis scire Nomen dat Suum.

¹ Ps. cxlviii. 5 laudent nomen Domini: quia ipse dixit, et facta sunt; ipse mandavit, et creata sunt; cf. Gen. i. 14 dixit autem Deus: Fiant luminaria in firmamento coeli.

² Is. ix. 6 vocabitur nomen eius . . . Deus, Fortis; cf. 2 Reg. (2 Sam.) xxii. 3.

His omne, quodcunque est, probrum
Crucis dat, omnem gratiam,—
Nomen superstes temporis,
Aeterna coeli gaudia.

Ut Ipse quondam, nunc dolent,
Sessuri eodem mox Throno¹ ;
O ter beatos, qui sciant
Quanta Ipsius sit caritas !

His, cuius Ipse pertulit
Mortem probrumque, Crux salus
Ac vita fit,—spes, ampla res,
Iugis piorum gloria.

LXXIX

Quem amamus haud aspectum,
O Salvator, (omine
Fausto nomen, ac dilectum
Magis omni nomine²,)
Te laudamus, adoramus ;
Tibi uni hominum
Benedicimus ; clamamus
Te, Rex sancte, DOMINUM³.

Qui salvando operatus⁴
Es, o Admirabilis⁵,
In Quo patet revelatus
Amor ineffabilis,

¹ Apoc. iii. 21.² Phil. ii. 9.³ Propert. iii. 9 (iv. 8). 46 Meque deum clament.⁴ Cf. Ov. Am. ii. 7. 23 ornandis illa est operata capillis.⁵ Is. ix. 6 vocabitur nomen eius Admirabilis. Cf. Iud. xiii.
18 et 2 Thess. i. 10.

Te laudamus, adoramus,
 Tibi uni hominum
 Benedicimus; clamamus
 Te, Rex alme, DOMINUM.

Penes Te est plenitudo¹,
 Gratia, vis coelica,
 Gloriaeque claritudo,
 FILI PATRIS, unica;
 Te laudamus, adoramus;
 Tibi uni hominum
 Benedicimus; clamamus
 Te, Rex clare, DOMINUM.

Carmen hoc fac in supernum
 Sine fine crescere
 Cultum Tui², et aeternum
 In amorem cedere;
 Tunc laudabimus amando³
 Ac coelesti carmine,—
 Et affabimur clamando⁴
 ‘Rex, Salvator, DOMINE.’

LXXX

Laus in altissimis⁵
 Sit Deo! Angeli,
 REGIS in Coelitis
 Verbo laetamini;

¹ Col. i. 19 et ii. 9.

² Tac. *Ann.* ii. 58 de adventu regis et cultu sui.

³ Hor. *C.* iv. ii. 34.

⁴ Ov. *Fast.* vi. 303, 304 precando Affamur Vestam.

⁵ Luc. ii. 14 Gloria in altissimis Deo.

A Quo es conditus,
Stellifer o pole,
Lumine splendidus
Hunc venerans cole.

Laus in tellure sit !
Canite DOMINO
Cuncti, quis contigit
Regeneratio,—
Illi, Qui attulit
Munera gratiae,
Quique vos docuit
Gratias agere.

‘Laus DEO’ intonent,
Quaecunque dant sonum ;
‘Laus DEO’ resonent,
Quidquid est fidium :
Dic, gravis organi
Clara vox, Quantus sit ;
Cane tu, o chely¹,
Qualia fecerit.

Laus DEO sit ! Io,
Gratias, canticum
Dicite DOMINO
Omne per seculum :
Laus DEO ! Qui amat,
Quae fecit, opera²,—
Qui salutare³ dat
Nobis, et aethera⁴.

¹ Stat. *Silv.* iv. 3. 119 Cedamus, chely, iam repone cantus.

² Sap. xi. 27 (25), Gen. i. 31, Ps. cxliv (cxlv). 9.

³ Luc. iii. 6 videbit omnis caro salutare Dei. Cf. Ps. cxv (cxvi). 13 et Act. xxviii. 28.

⁴ Bernardi Clun. *Laus patriae coelestis* :

Quid datur et quibus ? aether egentibus et cruce dignis.

LXXXI

Eia, ora, mens ; orata
 IESUS libens facit rata¹ ;
 Is, Qui iussit te orare,
 Vult oranti non negare.

Regem adis,—adi lege
 Hac, ut petas digna rege,—
 Regem autem talem, tantum,
 Qui plus votis² det precantum.

Primum rogo, sis Patronus,
 Tollas³ hoc peccati onus,
 Proque reis immolatus⁴
 Liberes cor hoc reatus⁵.

Pacem Tuam da⁶ deinceps ;
 Occupa me intus Princeps ;
 Vindica, quem redemisti
 Propriumque dicavisti⁷.

Donec ero hic viator,
 Amor Tuus me solator ;
 Duc, Amice Custos, pie
 Duc adusque finem viae.

¹ Ov. *M.* ix. 703 rata sint sua visa precatur.

² ib. *A. A.* i. 90 Haec loca sunt voto fertiliora tuo.

³ Ioan. i. 29.

⁴ 1 Cor. v. 7.

⁵ Liv. xli. 19 senatus nec liberavit eius culpae regem nec arguit, et v. 28 voti liberaretur.

⁶ Ioan. xiv. 27.

⁷ Verg. *Aen.* i. 73.

LXXXII

Terra iacet felix, natique ad gaudia¹ campi,
 Quos Immortales, turba Beata², tenent;
 Nox ibi concedit claro sine fine diei,
 Cura voluptati, laetitiaque dolor.
 Assiduo³ Veri propria est acceptaque sedes,
 Nec florum marcat, tabe peremptus, honor;
 Illa sed a nostris Mors littora separat oris,
 Ceu maris angusti dissociata freto.
 Arva ultra tumidos fluctus Coelestia rident,
 Et viride induitur⁴ caespitis herba decus;
 Nempe ita Iudaeis Tellus Promissa nitebat,
 Quis interfusus cluserat amnis iter.
 Turba tremit mortalis aquas; et, multa morati,
 Traicere angusti se maris alta⁵ pavent;
 Frigoreque horrentes in margine littoris haerent,
 Deductae timidi solvere vela⁶ ratis.
 Si modo possimus malesuadum arcere Timorem,
 Pellere, quis anceps mens labat icta⁷, metus,—
 Si modo, non hebeti visu, telluris amatae
 Indelibatas contueamur opes,—
 Scandere, quo Moses⁸, si nos possimus, et uno
 Obtutu⁹ cunctos prospiciamus agros,—
 Iam neque Iordanes neque frigida flumina Mortis
 Obstent, contiguas quin adeamus aquas.

¹ Ov. *Met.* ii. 223 natusque ad sacra Cithaeron.

² Luer. v. 165 Immortalibus atque Beatis.

³ Verg. *Georg.* ii. 149 Hic ver assiduum.

⁴ ib. *Aen.* ii. 392, 393 galeam clipeiisque insigne decorum Induitur.

⁵ ib. 203 tranquilla per alta.

⁶ Propert. i. 17 (18). 26 solvite vela.

⁷ Liv. i. 16 metu icta.

⁸ ‘Moses,’ seu mavis ‘Mōȳses’ (Paul. Nol. *Carm.* xxvi. 219).

⁹ Verg. *Aen.* i. 495 obtutuque haeret defixus in uno.

LXXXIII

Cantate euntes, filii
Coelestis, usque¹, Principis ;
Et CHRISTUM, agendo nobilem
Actisque, ad astra tollite.

Domum DEUMque quaerimus²
Hac, antiere qua patres ;
Quis, iam beatis, tempore
Addemur et nos perbrevi.

Oculos iacentes³ tollite,
Apparet, ecce, patria
Sion domusque propria⁴ ;
IESUM videre mox erit.

Audete vestrae in patriae
Iam stare⁵, fratres, finibus ;
Rex Ipse, PATRIS FILIUS,
Audacter ire vos iubet.

Parere avemus, Rex, Tibi
Laeti his relictis omnibus ;
Tu, CHRISTE, tantum Dux praei,
Sequemur usque Te Ducem.

¹ Verg. *Ecl. ix.* 64.

² ib. *Aen. i.* 380.

³ Ov. *Met. xi.* 618, 619 iacentes Vix oculos tollens.

⁴ Verg. *Aen. iii.* 85 et 167.

⁵ Cf. 4 (2) Reg. *iii.* 21 et steterunt in terminis.

LXXXIV

Terrarum toto canat angulus¹ omnis in orbe,
 ‘Rexque Deusque meus².’

Arce licet Coelum sublimi surgat, ad arcem
 Laus volat illa tamen;

Convalles Terrae iaceant licet, attamen illam
 Gignere Terra potest.

Laudem illam toto canat angulus omnis in orbe,
 ‘Rexque Deusque meus.’

Terrarum toto canat angulus omnis in orbe,
 ‘Rexque Deusque meus.’

Det melos altitonans Ecclesia, quale domorum
 Rumpere claustra queat;

Sed cum voce simul cor cantibus adsit et omnem
 Vim supererit laterum.

Laudem illam toto canat angulus omnis in orbe,
 ‘Rexque Deusque meus.’

LXXXV

CHRISTI salubris gratia,
 Immensa PATRIS caritas,
 Dilectioque SPIRITUS,
 Superne nobis incubent³.

Sic copulatis cum Deo,
 Nosque inter ipsos, sit frui
 Communione dulcium⁴,
 Quae Terra nescit gaudia.

¹ Hor. C. ii. 6. 13, 14 Ille terrarum mihi praeter omnes Angulus ridet.

² Ps. v. 3 et lxxxiii (lxxxiv). 4 rex meus et Deus meus.

³ Cf. Ex. xl. 36 (38).

⁴ Hor. Epod. ii. 37, 38 malarum, quas amor curas habet, Haec inter oblitiscitur.

LXXXVI

Plenus Sanguine fons, dato
E Venis DOMINI, scatet ;
Quo sub gurgite sontibus
Infectum eluitur scelus¹.

Hunc fontem moriens latro
Vidit, non sine gaudio ;
Hic, spurco pariter, mihi
Purgare omne licet nefas.

Non amiserit hanc suam
Vim, caese AGNE, Cruor Tuus,
Tota Ecclesia dum DEI
Iam peccare nequiverit.

Cum, quod dant Tua Volnera,
Flumen vidi humili fide,
Te, SALVATOR Amans, cano,
Et, donec moriar, canam.

Tunc Te dulcibus—altior
Vates—laudibus efferam,
Haec cum vocula balbaque
Lingua obmutuerit mea.

Tu (certam hanc habeo fidem)
Iam gratis chelyn auream,
Emptum Sanguine praemium,
Indigno mihi praeparas.

Coelestis dabit Artifex
Tentam secula in omnia,
Qua IESU sonet Unius
Nomen PATRIS in auribus.

¹ Verg. *Aen.* vi. 741, 742.

AD SACRAM COMMUNIONEM

LXXXVII

Quin adis Mensam¹, capisque Corpus Ipsius, Pie,
Proque te fusum benigne Sanguinem sacrum bibis?

Illius dono refecti Corporis, dono sacri
Sanguinis, factique salvi, reddimus grates DEO.

Unicus Dator Salutis CHRISTUS, Unicus DEI
FILIUS, tulit cruentam per Crucem victoriam.

Pro pusillis² proque magnis Ille tunc oblatus est³,
Offerens⁴ PATRI Sacerdos Ipse Semet⁵ Hostiam.

Hostias, hoc singulare per typos mysterium
Praedocentes, Lex vetusta iussit offerri DEO.

Ille, mortuis Redemptor Luxque caligantibus,
SPIRITU Sancto fideles gratiaque nunc iuvat.

Quin adis Mensam, bonoque corde⁶, sincera fide,
Pignus aeternae Salutis hoc Sacramentum capis?

Qui regit iam nunc fideles protegitque dextera,
Omnibus vult sempiternam, qui petunt, vitam dare;

Pane coelesti medetur omnibus famelicis;
Dans aquam superne vivam sedat omnium sitim.

Ecce, Quem cognominamus Alpha et Ω⁷, CHRISTUS
DEI⁸,

Omnium venturus olim gentium Iudex, adest.

¹ 1 Cor. x. 21. ² Apoc. xix. 5 et xx. 12. ³ Hebr. ix. 28.

⁴ Hebr. x. 12. ⁵ Hebr. ix. 14. ⁶ Luc. viii. 15.

⁷ Prud. *Cath.* ix. 11 Alpha et Ω cognominatus; et Hildeberti or. *ad Tres Personas SS. Trinitatis*: Alpha et Ω, magne Deus. Cf. Apoc. i. 8 Ego sum A et Ω [seu mavis, O], graece τὸν Ἀλφα καὶ τὸν Ὁμήρον.

⁸ Luc. ix. 20.

LXXXVIII

Alleluia ! occupavit
 IESUS sedem regiam ;
 Alleluia ! reportavit
 DOMINUS victoriam.
 Audin' ? Tonat vehementer
 Vietrix Sion carmine :
 IESUS nos ex omni gente
 Suo emit¹ Sanguine.

Alleluia ! simus laeti ;
 Tibi, IESU, credimus ;
 Alleluia ! fide freti,
 Te adesse novimus.
 Ut diebus illis actis
 Sursum carpseris iter,
 Tamen stas, Dilecte, pactis,
 Sum vobiscum iugiter².

Alleluia ! angelorum
 Panis³, nostra Spes, Cibus⁴ ;
 Alleluia ! Te reorum
 Adit indies tribus ;
 O Amice peccatorum,
 Interpella⁵ Tu DEUM,
 Ubi cantu beatorum
 Strepit mare vitreum⁶.

¹ Apoc. xiv. 3, 4 ; cf. v. 9 et vii. 9.

² Matth. xxviii. 20.

³ Ps. lxxvii (lxxviii). 25.

⁴ Ioan. vi. 56.

⁵ Rom. xi. 2 ; cf. Hebr. vii. 25, Rom. viii. 34.

⁶ Apoc. xv. 2.

Alleluia! Imperator,
 Dominorum DOMINE¹;
 Alleluia! Dominator²
 Rerum, nate Virgine:
 Intra velum, incarnatus,
 Isti Pontifex³ viam;
 Hic Te Ipsum, operatus,
 Das Sacerdos Hostiam.

Alleluia! occupavit
 IESUS sedem regiam;
 Alleluia! reportavit
 DOMINUS victoriam.
 Audin'? Tonat vehementer
 Vietrix Sion carmine:
 IESUS nos ex omni gente
 Suo emit Sanguine.

LXXXIX

Panis Coelice⁴, vescimur
 Te, IESU, Tua nam Caro
 Coena est vera; perenniter,
 Panis Vive, animas ale
 Nobis, et Tua mortui
 Vires vita det indies.

Vitis⁵ Coelica, Sanguine
 Imples hunc Calicem Tuo;

¹ Apoc. xvii. 14. Cf. Cic. *Verr.* ii. 4. 58. 129 Iovem Imperatorem.

² Mal. iii. 1, Iudae 4. Cf. Cic. *de nat. Deor.* ii. 2. 4 Iovem dominatorem rerum. ³ Hebr. v. 10. ⁴ Ioan. vi. 41.

⁵ Ioan. xv. 1.

Sanant nos Tua Volnera,
Aspecta¹ Cruce vivimus;
Semper nos Tibi palmites²,
CHRISTE, haerere fac insitos.

XC

Sempiternae Auctor³ vitae,
Cuius est parata
Mensa,—pane, vino rite
Mystico ornata,—
Ale, quos vivificasti,
Dape tam insigni,
Ut fingamur, Coenam pasti⁴
Tuam, coelo digni.

Caritate nos egenos⁵
Recrea, omnisque
Fac Istius vitae plenos
Plenitudinisque;
Tanta Tua dum firmati
Gratia fiamus,
Iamque Tuum Revelati⁶
Os aspiciamus.

XCI

Nondum vise, Te quaerentes
Hic inveniamus⁷;
Sicque Tuam reverentes
Mensam accedamus.

¹ Num. xxi. 8, 9 fac serpentem aeneum . . . ; qui percussus aspicerit eum, vivet. Fecit ergo Moyses serpentem aeneum . . . : quem cum percussi aspicerent, sanabantur. Cf. Ioan. iii. 14, 15.

² Ioan. xv. 5.

³ Hebr. xii. 2.

⁴ Verg. Aen. ii. 471.

⁵ Is. xli. 17.

⁶ Ov. Fast. vi. 619 Ore revelato.

⁷ Is. lv. 6.

Quantum amor Tuus beet,
 Scire Tuis detur,—
 Per deserta qui fons meet,
 Manna quod¹ paretur.

Ecce—iubes—quod dedisti
 Corpus coenaturi,
 Pretiosum² quem fudisti
 Sanguinem hausturi.

Sic Te semper audiamus,
 Tua plebs; et laeti
 Ire coelicis pergamus
 Viribus repleti.

XCII

AD BAPTISMUM PARVULORUM

Tu CHRISTUM, Crucis arbori
 Affixum, impavido corde tibi asseres;
 Cuius teste rei Cruce
 Signamus³ DOMINI de grege⁴ te, puer.
 Posthac nullus erit pudor⁵
 Te iactare tui Nomine Principis,
 Cuius nunc decus et probrum
 Crux inscripta⁶ nitet fronte super tua.
 Noli, victus inertia,
 Detrectare tui militiam Ducis;
 Immo, quae dabitur tibi
 Pars belli et statio, fortis in hac mane.

¹ Verbum ‘manna’ in *Bibliis Sacris* est neutrius generis (*Apoc.* ii. 17). Cf. *Prud. Dipt.* 43.

² *i Pet. i. 19.*

³ *Prud. Cath. vi. 131, 132.*

⁴ *Hor. Epist. i. 4. 16.*

⁵ *Ov. Met. xiv. 18, 19.*

⁶ *Prud. Psych. 360.*

Qua IESUS iit, arduam
 Et tu carpe viam non timido pede,
 Perlatoque Crucis probro
 Conside aetheriis victor in aedibus.
 Sic te visibili nota¹
 Signamus proprio de DOMINI grege ;
 CHRISTUS, Cuius habes Crucem,
 Consortem faciat te Diadematum².

HYMNI PUERILES

XCIII

Bone Pastor ovium,
 Serva agnum me Tuum :
 Te quid maius est ? A Te
 Quis me valet rapere ?³

Mortuus, Redemptor, es,
 Nobis vitam ut dares ;
 Clavorumque saucias
 Nota Manus elevas⁴.

Indies laudare Te,
 Verba Tua facere⁵
 Velim, sicut⁶ quos beas
 Superos, o Caritas.

¹ Cf. Ov. Met. i. 761 Ede notam tanti generis meque assere coelo.

² Apoc. xix. 12 in capite eius diademata multa.

³ Ioan. x. 29. ⁴ Luc. xxiv. 50 elevatis manibus suis benedixit eis. ⁵ Matth. vii. 24. ⁶ Matth. vi. 10 ; et cf. Ps. cii (ciii). 20.

Vocem (nam ades) Tuam,
Bone Pastor, audiam :
Ne pes arcta¹ de² via
Erret mihi, vigila.

Duce et Exemplo Te
Velim iter pergere,
Dum ad PATRIS solium
Noscam, ut et notus sum³.

XCIV

Tibi laudem reddimus,
Ô Aeterne Rex, DEUS ;
Omnis terra⁴ colit Te,
Te colamus nos quoque.

' Sanctus, Sanctus, Sanctus es,'
Clamat ad Te coelites ;
Nostrum hoc sit canticum,
DOMINE coelestium.

Laudem dant apostoli
Noctes et dies Tibi ;
Nonne mittis⁵ hos Tuos
Famulatum servulos ?

Prophetarum cum grege
Iungimus nos mystice ;
Nam incognita sophis⁶
Revelasti parvulis.

¹ Matth. vii. 14.

² Is. lxiii. 17.

³ 1 Cor. xiii. 12 tunc autem cognoscam, sicut et cognitus sum.

⁴ ' Te Deum ': Te aeternum Patrem omnis terra veneratur.

⁵ Ier. i. 7 noli dicere: Puer sum ; quoniam ad omnia quae
mittam te ibis. Cf. Ioan. xx. 21.

⁶ Matth. xi. 25 abscondisti haec a sapientibus (graece ἀπὸ σοφῶν)
et prudentibus, et revelasti ea parvulis.

Candidata¹ iactat se
 Turba martyrum Cruce ;
 Nobis Crucem ferre da,
 Coronari gloria.

Tibi laudem reddimus,
 O Aeterne Rex, DEUS,
 TRINA UNITAS,—PATRI,
 FILIO, SPIRITUI.

XCV

ANTE SOMNUM

Abacta² iam fatetur
 Dies adesse noctem ;
 Iam vesperascit umbris
 Coelum tenebricosis.

Caligine ingruente,
 Iam sidera enitescunt ;
 Mox bestiae, volucres,
 Floresque conquierint.

Fessis, Redemptor, altam
 Dulcemque da quietem³ ;
 Ades favens, ocellos
 Dum lassus ipse claudio.

Da parvulis tuendum
 In luce Te serena ;
 Tutare navigantes
 Mare⁴ caerulum carinis.

¹ ‘Te Deum’: Te martyrum candidatus laudat exercitus.

² Verg. *Aen.* viii. 407.

³ *ib.* vi. 522.

⁴ *ib.* i. 67.

Fove dolore tortos
Morbi, et iacere seros¹ ;
Scelestia machinatos
Depelle re patranda.

Dum² nox trahetur, albas
Superne pandat alas
Circa meum cubile
Quaternio³ angelorum.

Aurora cum resurget,
Pulso sopore sistar
Immunis⁴ integerque
Te, Sancte CHRISTE, coram.

Fas est PATREM Supremum
Laudare, Teque, FILI,
Cum SPIRITU Beato
Nunc et per omne seclum.

XCVI

AD CONFIRMATIONEM CONFERENDAM

Quod nunc cor Tibi praebeo⁵,
Sit semper, DEUS, hoc Tuum ;
Ne iam linquere Te velim,
Neve a Te vager avius⁶.

Demissus caput, ad Pedes
Suspensi Cruce procido ;
Sit, Peccato ibi mortuo⁷,
IESUS omnia in omnibus.

¹ Prop. iii (iv). 4 (5). 35 Cur serus versare boves et plaustra
Bootes.

² Cf. Verg. *Aen.* i. 607.

³ Cf. nostratem illam cantilenam : ‘Four angels round my
head.’

⁴ Hor. *C.* iii. 23. 17.

⁵ Prov. xxiii. 26 Praebe, fili mi, cor tuum mihi.

⁶ Luer. ii. 81 Avius a vera longe ratione vagaris.

⁷ Rom. vii. 8.

Unctum coelite gratia,
 Signa me proprium Tibi,
 Ut coram Facie Tua
 Praesens postmodo Te colam.

Detur, quicquid agam, loquar,—
 Omnis vis animi¹,—Tibi ;
 Sic vivens Tibi serviam,
 Coeli ianua mors erit.

Omnis gloria sit PATRI,
 Omnis gloria FILIO,
 Tecum, Sancte PARACLITE,
 Nunc perque omnia secula.

XCVII

AD NUPTIAS CELEBRANDAS

IESUS aderat vocatus² ;
 Personabat canticis
 Domus, ubi est dignatus
 Interesse nuptiis.

Gaudio vir exsultabat,
 Laetabatur sponsae cor,
 Ipsi enim, Qui adstabat,
 Cessit malum ac dolor.

Hydriae³ vim agnovere
 Almam DEI-HOMINIS ;
 Et ministri⁴ sat hausere⁵
 Vitei, en, laticis.

¹ Luer. i. 72 vivida vis animi.

² Ioan. ii. 6, 7.

³ Ioan. ii. 2.

⁴ Ioan. ii. 5.

⁵ Ioan. ii. 8.

O sic adsis hodie¹,
 Qui es Vita, Caritas;
 Sponso, sponsae Tu superne
 Benedictis faveas.

Ut beasti illos duo,
 Sic hos dites Sanguine,
 Aqua, exeunte² Tuo
 Ex aperto Latere.

Stantes Tuum ad Altare,
 Rex, precamur, audias;
 Quos coniungere³ dignare,
 Iunctis semper faveas.

XCVIII

IN IEIUNIIS IIII TEMPORUM

Tellus, o DOMINE, est Tuo
 Arvum semine consitum;
 Messis multa; sed heu! parum
 Multi sunt operarii⁴.

Ergo nunc agimus Tibi
 Hac ieunia cum prece,
 Ut mittas operarios
 Plures in segetem Tuam.

¹ Tibull. i. 7. 53 Sic venias hodie.

² Ioan. xix. 34 unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

³ Matth. xix. 6 et Marc. x. 9.

⁴ Luc. x. 2 Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam.

Imprimis patriam bees,
 Oramus ; sed et insulas
 Longinquas beet ac plagas
 Ista omnes benedictio.

Da prudens cor Episcopis,
 Multa non sine gratia ;
 Firmo falsa, velut silex,
 Ore et pectore conterant.

Veram Presbyteris fidem
 Et leges aperi Tuas :
 Mentem infunde Diaconis
 Promptam, deme superbiam.

Daque audita facessere
 Perlaeto obsequio Gregi :
 Sic, quandoque reveneris,
 Omnes aspicias pius.

XCIX

DE FIDE PROPAGANDA

Cuius omnipotens
 Verbum exaudiens
 Nata est lux bona¹,
 Audi nos ; sicubi
 Deest Evangelii
 Clara dies Tui,
 Lux fiat altera.

Qui salutiferis
 Ortus es radiis

¹ Gen. i. 3, 4.

Sol¹,—Paean medica
 Arte medens Tuis,—
 Lux, Salus animis,—
 Omnibus o satis
 Lux fiat altera.

Unde sunt veritas,
 Vita et caritas,
 SPIRITUS, evola ;
 Super aquas rape
 Lampada gratiae,
 Dum e caligine
 Lux fiat altera.

Unica TRINITAS,
 Sancta Vis, Caritas
 Et Sapientia,
 Ceu ruit aestibus
 Plenis Oceanus,
 Terris in omnibus
 Lux fiat altera.

C

IN FACIENDIS ELEEMOSYNIS

Aetheris, terrae, maris Alme Rector,
 Summa reddatur Tibi laus honorque ;
 Quam rependemus Tibi caritatem,
 Omnia danti ?

Aureus cum sol nitet, aura verna
 Cum flat, ac flores segetesque rident,
 Ipse ades ; laudem tribuamus omnem
 Omnia danti.

¹ Mal. iv. 2 et orietur vobis timentibus nomen meum Sol iustitiae, et sanitas in pennis eius.

Tu focum pacemque domus, salubres
 Tu dies, Tu, quidquid habet bonorum
 Terra, das ; grates referantur omnes
 Omnia danti.

Nec pepercisti¹, miserate mundum
 Perditum, Dulci PATER Unicoque
 FILIO, Quocum simul, haud gravatim,
 Omnia donas.

Quippe das vitam, Bone, caritatem,
 Vim PARACLETI, PATER, et charisma
 Plurimum divesque ope septiformi
 Omnibus addis.

Das, PATER, pacem et veniam redemptis,
 Sancta Sacraenta, Domus videndae
 Spes Tuae ; quid nos referamus ergo
 Omnia danti ?

Mox perit, quod quis sibi sumit ipsi ;
 Sunt, DEUS, certae sine fine gazae,
 Quidquid audemus Tibi foenerari²,
 Omnia danti.

Quidquid audemus Tibi foenerari,
 Millies nobis, Bone Rex, rependis ;
 Dona nos ergo dabimus libentes
 Omnia danti,

Unde cum vita venit omne donum
 Quod damus, dandi ipsa venit facultas :
 O fac aeternum Tibi nos adesse,
 Omnia danti.

¹ Rom. viii. 32 qui etiam proprio Filio non pepercit, . . .
 quomodo non etiam cum illo omnia nobis donabit ?

² Prov. xix. 17 foeneratur Domino qui miseretur pauperis : et
 vicissitudinem suam reddet ei.

CI

PRO INFIRMIS

Salvos olim faciebas,
 CHRISTE, Tua Dextera¹;
 Morbos, mortem devincebas
 Ista vi opifera;
 Nam adibant Te cum mutis
 Caeci, capti pedibus²,
 Tabidae leprosi cutis,
 Vexatique³ febribus.

En revaluerunt aegra
 Membra; mens in pristinum
 Restituta, vox integra,
 Te agnorunt⁴ DOMINUM:
 Ut ad Galilaeum mare,
 Sic et haec per trivia
 Velis Tua nunc beare
 Debiles praesentia.

Salva Tuo nos sanaque
 Etiamnum Flamine⁵;
 Fove, refice, beaque,
 Vitae, mortis DOMINE;
 Speculatis, operatis
 Da doctrinam coelitus,
 Ut valentes, ut languentes
 Te adorent laudibus.

¹ Ps. lix. 7 (lx. 5) salvum fac dextera tua, et exaudi me.

² Liv. xlivi. 7 princeps eorum, pedibus captus, lectica est introlatus.

³ Act. xxviii. 8.

⁴ Liv. vi. 7 an me . . . non agnoscitis ducem?

⁵ Adam de S. Vict. *In Epiphania*: Sacro docti Flamme (i. e. *Spiritu sancto*).

PRO NAVIGANTIBUS

CII

PATER, Cuius est salvare,
 Qui irrequietum mare
 In abyssō¹ ligavisti²,
 Termino circumdedisti³,—
 Miserere supplicantum
 Pro salute navigantium.

CHRISTE, Cui obedierunt⁴
 Undae fanti ac quierunt,
 Qui per aestum incedebas,
 Inter fluctus dormiebas⁵,—
 Miserere supplicantum
 Pro salute navigantium.

SPIRITUS, Qui ferebaris
 Super aquas⁶ caeci maris,
 Dum componis turbulenta
 Mundi rudis⁷ elementa,—
 Miserere supplicantum
 Pro salute navigantium.

DEUS TRINE, potens, pie,
 Fratres nostros nocte, die,
 E periclis serva; pelle
 Hostes, ignem, vim procellae:
 Sic⁸ laetorum vox hymnique
 Terra canent Te marique.

¹ Gen. i. 2. ² Iob xxvi. 8 Qui ligas aquas in nubibus suis.

³ Iob. xxvi. 10 terminum circumdedit aquis. Cf. ib. xxxviii. 10 et Ps. ciii (civ). 9.

⁴ Matth. viii. 27.

⁵ Matth. viii. 24 motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse vero dormiebat.

⁶ Gen. i. 2 Spiritus Dei ferebatur super aquas.

⁷ Ov. Met. i. 7, 87.

⁸ Verg. Aen. vi. 154, 155.

CIII

Exaudi, Omnipotens PATER,
 Lustrantes maris invia;
 Praesens Portus, inhospitas
 Adsis inter aquas Domus.

IESU, Cuius obediens
 Voci composita est hiems,
 Tu nos spe timidos¹ fove,
 Purgando rege turbidos.

Cuius vis aluit² mare
 Vita ac luce, PARACLITE,
 Nunc nobis ades et fave,
 Alme ac Vivificans DEUS.

Cultu diligimus pio
 Te, Rex magne, salutifer
 His Defensor in aestibus,
 Illic non breve Gaudium.

CIV

Dum minatur³ pontus clades.
 Tantum, IESU, nobis ades
 Per profundi vasta latis,
 Quantum apud nos coenatis.

¹ Matth. viii. 26 et Marc. iv. 40.

² Verg. Aen. vi. 724 coelum ac terram camposque liquentes . . .
 Spiritus intus alit.

³ ib. iii. 540 bellum haec armenta minantur.

Potes, o Qui super mare
 Ambulasti¹, nos servare;
 Si loqueris Istud, *Tace*²,
 Iam compones undam pace.

E procellis ad quietos
 Portus reduc nautas laetos;
 Modo Tecum, IESU, simus,
 Portum occupaverimus³.

Tantum, Ista vi amoris
 Coelicis nos para oris;
 Veta intus desaevire
 Vim peccati, aestum irae.

Sic, cum Resurrectionis
 Illucescit dies bonis,
 Iam perpessis noctem, Here,
 Stans in littore⁴ cernere.

Qui es Trinus Unicusque,
 PATER, VERBUM, SPIRITUSQUE,
 Tibi laudes nunc Tuorum
 Perque secla sint seclorum.

CV

PRO SALUTE AMICORUM

Preces nostras miseratus,
 PATER, audi votaque;
 Cara capita tutatus,
 Hinc quae absunt, protege.

¹ Matth. xiv. 26 videntes eum super mare ambulantem.

² Marc. iv. 39 dixitque mari: Tace, obmutesce.

³ Hor. C. i. 14. 2, 3.

⁴ Ioan. xxi. 3, 4 et illa nocte nihil prendiderunt. Mane autem facta, stetit Iesus in littore.

Praesens, DOMINE Salvator,
 Duc, beaque lumine ;
 Serva debiles, Amator
 Animarum¹, prope Te.

Si periclo, si dolore
 Laborabunt inopes,
 Pio despice amore,
 Solos miserans ades.

Qua salute Pii gaudent,
 Hac et ipsi vigeant ;
 Teque indies plus laudent,
 Indies plus diligent.

Corda, SPIRITUS, docendo,
 Opera sanctifica ;
 Gratiamque infundendo,
 Proeliatis palmas da.

PATER, FILI, SPIRITUSQUE,
 DEUS Qui es Unicus,
 Benedictos serves, usque
 Ducas Tibi² propius.

PRO QUACUNQUE TRIBULATIONE

CVI

Molitur DEUS Omnipotens miracula rerum ;
 Arcanis Idem perficit illa viis ;
 Scilicet Oceani vestigia ponit in undis,
 Et tempestates, turbine vectus, agit³.

¹ Sap. xi. 27 Domine qui amas animas. Cf. S. Bernardi *Ad Christum a Cruce pendentem* : O amator peccatorum.

² Verg. *Georg.* i. 355.

³ ib. *Aen.* iv. 245 Illa fretus agit ventos.

Ut latet in caecis aurum argentumve metallis,
 Unde opifex massam mox vafer arte trahet,
 Sic grave consilium DEUS alta mente recondit;
 Mox faciet, nullo praepediente, ratum.
 Pelle, age, sancte, metus animo, nolique timere
 Quid tibi collecta nube minetur hiems;
 Feta bonis est ista quidem, non noxia, nubes,
 Inque tuum molli decidet imbre caput.
 Ne tu, ne DOMINUM—tam dispar—argue culpae¹;
 Nonne vides, foveat qua pietate Suos?
 Res ubi contracta moliri fronte videtur,
 Ipse tibi arridet plenus amore Pater.
 Fallit corda Deo non credula devius error,
 Divinum frustra dum speculantur opus;
 Sed, cum certa dies advenerit, Ipse docebit—
 Iam Suus Interpres—quid sibi facta velint.

CVII

PRO PACE

DEUS pacis, caritatis²,
 Bellis omnibus sedatis
 Ponat iras homo reus:
 Redde pacem, redde, DEUS.

Audi Tuos, recordatus
 Quae sis olim operatus³;
 Ne peccata recordare:
 Pacem reddere dignare.

En nos, DOMINE, confisi
 Tibi! Tuo Verbo nisi!
 Quis est frustra Te precatus?
 Redde pacem, exoratus.

¹ Verg. *Aen.* xi. 383, 4 meque timoris Argue.

² 2 Cor. xiii. 11 Deus pacis et dilectionis, et 13 (14), caritas Dei.

³ Ps. xlivi (xliv). 2 opus quod operatus es . . . in diebus antiquis.

Iungit corda superorum,
 Iungat nostra terrenorum
 Sanctae vinclum¹ caritatis:
 Redde pacem proeliatis.

CVIII

PRO GRATIARUM ACTIONE

Corde, voce gratiae
 Deo nunc agantur,
 In Quo, Admirabili²
 Patre³, res laetantur;
 Qui nos ab infantia
 Mille bonis fovit,
 Noster est et hodie,
 Nec mutari⁴ novit.

Hic tam largus DOMINUS
 Det iucunditatem
 Cordis⁵, pace nos beat,
 Omnem per aetatem;
 Servet Sibi placitos⁶,
 Dubitant regat⁷,
 Et a malis omnibus
 Hic illicque⁸ tegat.

¹ Tac. *Agr.* xxxii metus ac terror est, incerta (*leg. infirma*) vincla caritatis.

² Is. ix. 6.

³ Adam de S. Vict. *De S. Ioanne Evang.* Alpha et Ω, Patrem rerum. Cf. Ps. xvi (xvii). 1, 12.

⁴ Mal. iii. 6 Ego enim Dominus, et non mutor.

⁵ Eccl. l. 24, 25 et nunc orate Deum omnium, . . . det nobis iucunditatem cordis, et fieri pacem in diebus nostris in Israel per dies sempiternos. Cf. Cic. *Lael.* xxii. 84 tranquillitas animi atque iucunditas.

⁶ Verg. *Georg.* ii. 425. ⁷ Caes. *B. C.* iii. 57 errantem regere.

⁸ Luc. xx. 35 illi vero, qui digni habebuntur seculo illo, . . .

Laudem PATRI, FILIO,
 Et honorem demus,—
Demus Illi, Qui cum His
 COELES est Supremus;
Tibi omnis gloria,
 UNICE et TRINE
DEUS, sit,— ut erat, est,
 Erit sine fine.

DE NOVO ANNO

CIX

Alium servavit in annum
 Tua gratia nos bonitasque;
 Ergo Tibi carmina grato,
 IESU, pia reddimus ore.

Trepidis fessisque salutis¹
 Ades Arx Tutelaque nobis;
 Deserta per avia vitae
 Vivens Via² veraque fias.

Quemcumque voles, DEUS, horum
 Anno hoc iter ire supremum³,
 Virga baculoque⁴ salubri
 Solare foveque iacentem.

¹ Sil. *Pun.* ii. 234 trepidi rerum fessique salutis. Cf. Verg. *Aen.* xii. 589 et i. 178.

² Hebr. x. 20 viam novam et viventem.

³ Hor. *C.* ii. 17, 10, 11, 12 ibimus . . . supremum Carpere iter comites parati.

⁴ Ps. xxii (xxiii). 4 virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt.

Castosque Tibique fideles¹
 Fac nos sine fine Tuosque
 Durare per omnia, et Ista
 Dignos quoque finge corona.

Sic in Tua tecta recepti
 Fidibus laudabimus aureis,
 Rerum Unice, Te, Moderator²,
 DOMINE Omnipotens dominantum³.

CX

Praeteritum nobis DEUS auxiliare per aevum,
 Venturi nobis temporis alma Salus,
 Perfugium bacchante⁴ Noto portusque procellae,
 Certa per aeternam Spesque Domusque diem,—
 Sub pedibus, Rex magne, Tuis sollique sub umbra⁵,
 Securas sedes incoluere Pii;
 Ipsa satis per se Tibi dextera pollet, et Arce
 Te potimur, nullam vim metuente pati.
 Ante suo positi quam stant ex ordine montes,
 Ante globus terrae quam fit inane Chaos,
 Tu sine fine DEUS per secla aeterna fuisti;
 Stabis in aeternum Tu sine fine DEUS.
 Mille Tibi rapido volventia secula cursu
 Tam cito transierunt quam cito⁶ vesper abit;
 Ultima non brevior noctem vigilantibus hora
 Condit⁷, ubi primum lux dedit orta iubar.

¹ Apoc. ii. 10 esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae.

² Cic. *N. D.* ii. 35. 90 moderatorem . . . tanti operis tantique muneris. Cf. *Tusc. Disp.* i. 28. 70.

Deut. x. 17, 1 Tim. vi. 15.

⁴ Hor. *C.* i. 25. 11, 12 Thracio bacchante . . . vento; cf. Ov. *Trist.* i. 2. 29.

⁵ Verg. *Aen.* ii. 227 Sub pedibusque deae . . . teguntur, et Liv. xxxii. 21 sub umbra auxilii vestri.

⁶ Tibull. i. 4. 27 transiit aetas Quam cito!

⁷ Sil. *Pun.* iv. 482 Condebat noctem.

Longa dies, amnis quo more volubilis undas,
 Praecipites rapuit, dum fugit ipsa, suos ;
 Intereunt, (nec fama hominum manet ulla superstes,) Somnia cum prima ceu perierte die.
 Praeteritum nobis DEUS auxiliare per aevum,
 Venturi nobis temporis alma Salus,
 Tu Custos adsis, dum nos adversa gravabunt ;
 Certa¹ per aeternam sis Domus Ipse diem.

AD NOVAS FRUGES

CXI

DEUM Regem collaudate,
 Concinendo adorate,
 Qui aeternam servat fidem,
 Semper Bonus², semper Idem.

Fecit Ille Solem, die
 Coelicae potentem³ viae,—
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem,—

Candidoque claram igne,
 Noctilucam vis⁴ benignae,—
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem,—

Et turgere farris grana
 Imbre faciens per plana,—
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem,—

¹ Verg. *Aen.* vi. 673.

² Ps. cxxxv (cxxxvi). 1 confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in aeternum misericordia eius.

³ Ps. cxxxv (cxxxvi). 7, 8 Qui fecit . . . solem in potestatem diei.

⁴ Tac. *Or.* xxvi (vide supra, p. 38).

Spicas segetis fecundae
 Iussit esse nunc abunde,—
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem,—

 Vique¹ auxit frumentorum
 Pavimenta horreorum² ;
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem.

 Iam et Dapem dat Benignus,
 Immortalis vitae pignus ;
 Pactam enim servat fidem,
 Semper Bonus, semper Idem.

 Laus sit rerum Conditori,
 Laus bonorum Largitoris,
 Laus PERSONIS TRIBUS aequa,
 PATRI, VERBO, COLUMBAEQUE.

CXII

DEUS PATER, Qui mandando³
 Fructus, flosculos creas ;
 Qui, quotannis operando,
 Messe rusticos beas ;
 En litamus Tibi, dando
 Fruges terrae aureas.

 DEUS VERBUM, sol, mature
 Farra coquens⁴ annua,
 Rettulit Te, Sol mansure⁵,

¹ Cic. *Rep.* vi. 14. 14 vim lacrimarum profudi. Cf. Hor. *C.* iv. 11. 4 Est hederae vis.

² Plin. *N. H.* xv. 8. 8 pavimenta horreorum frumenti.

³ Ps. xxxii (xxxiii). 9 ipse mandavit, et creatas sunt.

⁴ Verg. *Georg.* i. 66.

⁵ *ib. Aen.* iii. 86.

Te, Lux inoccidua,
Te, Qui, Medicina curae,
Addis nobis cornua¹.

Imbres, qui pinguefecere
Grana, DEUS SPIRITUS,
Tuam vim praecinuere²
Et lavaci penitus
Gratiam adumbravere,
Quam das Tuis coelitus.

Cum iam angelus clamabit,
'Mete³ frugum copiam,'
Messor terrae separabit⁴
Gente pia impiam,
Hisque Rex⁵ adiudicabit
Fletum, illis gloriam ;

Tunc, seu laeti vixerimus⁶,
DOMINE, seu miseri,—
Seu senes obiverimus
Diem, sive pueri,—
Triticum⁷ nos Tuo simus
Destinatum⁸ aetheri.

¹ Hor. C. iii, 21. 18 addis cornua pauperi.

² Tibull. ii. 5. 74 ferunt . . . lucos praecinuisse fugam; et Adam de S. Vict. de resurrectione Domini :

Quod Samson praecinuit,
Dum leonem lacerat.

³ Apoc. xiv. 15 et aliis angelus exivit de templo, clamans Mitte falcem tuam et mete, quia venit hora ut metatur; quoniam venit messis terrae.

⁴ Matth. xiii. 49, 50 exibunt angeli, et separabunt malos de medio iustorum, et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus.

⁵ Matth. xxv. 34, 41.

⁶ Hor. C. ii. 3. 5, 6 Seu maestus omni tempore vixeris. Seu . . .

⁷ Matth. xiii. 30 triticum autem congregate in horreum meum. Cf. iii. 12 triticum suum.

⁸ 1 Cor. iv. 9.

PATRI, ante Quem superni
 Duces flectunt genua,—
 FILIO, Cui di inferni
 Terga dant promiscua,—
 PARACLETO coaeterni
 Iuris, laus perpetua.

CXIII

IN PROCESSIONIBUS

Ite, Christiani
 IESU usi Duce,
 Milites ad bellum¹,
 Praeeunte Cruce.
 Signa Rex in hostes
 Infert; Ipse primus
 Aciem invadit;
 Pone nos subimus².
 Ite, Christiani
 IESU usi Duce,
 Milites ad bellum,
 Praeeunte Cruce.

Daemones dant terga,
 Hoc terrore³ icti;
 Ite, Christiani,
 Milites invicti;
 Hunc paeana, Orce,
 Non sufferre⁴ audes;
 Ferte CHRISTO, fratres,
 Cum clamore laudes.
 Ite, Christiani &c.

¹ Tac. *Hist.* i. 83 Imus ad bellum; et Ov. *A. A.* iii. 3 Ite in bella.

² Verg. *Aen.* ii. 725. ³ *ib.* viii. 705. ⁴ *ib.* ii. 492.

Est videre, DEI
 Phalanx ut eamus,
 Signa dum sanctorum
 Pedum observamus;
 Omnes unum sumus¹;
 Corpus indivisum,
 Spe² eadem, fide,
 Caritate nisum.

Ite, Christiani &c.

Ruere humanae
 Possint res et sisti;
 At immota stabit
 Nobis Aedes CHRISTI.
 ‘Non in illam portae
 Orci praevalebunt’³;
 In aeternum verba
 DOMINI manebunt⁴.
 Ite, Christiani &c.

Quin eamus, choro
 Nostro vos iungentes,
 Canticumque AGNI⁵
 Una concinentes,—
 Hoc, quod terra, coelis
 Nunquam non canetur,
 ‘Gloria cum laude
 CHRISTO Regi detur.’
 Ite, Christiani
 IESU usi Duce,
 Milites ad bellum,
 Praeeunte Cruce.

¹ Ioan. xvii. 21.
 nitemur.

³ Matth. xvi. 18.
 31.

² Cic. *ad Att.* iii. ix. 2 spe, qua iubes,

⁴ Is. xl. 8 et 1 Pet. i. 25. Cf. Marc. xiii.

⁵ Apoc. xv. 3.

CXIV

IN DEDICATIONE ECCLESIAE

O VERBUM Superi PATRIS
 Implens omnia in omnibus¹,
 Hanc aedem Tibi consecra,
 Et festis pius his fave.

Hic Baptismatis additur
 Sancti gratia parvulis;
 Nativum eluitur scelus,
 De coelis venit unctio².

Coenam Corporis hic Tui
 Praebe, CHRISTE, fidelibus;
 Praebe Sanguinis hic, DEI
 AGNE, alnum Calicem Tui.

Culparum hic lue languidis
 Acedunt venia ac salus;
 Iudex iustificat reos,
 Sanat gratia mortuos.

Rex aethrae, DEUS hoc quoque
 Delubrum beat Incola,
 Hic, quis coelica mansio³
 Cordi est, instituit pios.

Frustra turbinis horridi
 Vis sanctam petit hanc domum;
 Assultu, Satanae cohors,
 Urgent daemones irrito⁴.

¹ Eph. i. 23. Cf. iv. 10.

² 1 Ioan. ii. 20.

³ Bernardi Clun. *Laus patriae ecclesiae*: coelica mansio stat lue plenis. Cf. Ioan. xiv. 2.

⁴ Verg. *Aen.* v. 442.

Omnis gloria sit PATRI
 Par, FILI, Tibi gloria ;
 Par aeternaque, Copula
 Utriusque, PARACLITO.

AD INHUMATIONEM DEFUNCTORUM

CXV

Cum corda dolore premuntur,
 Cum lacrima manat acerba,
 Gemimus cum funus amati,
 Audi, Sate matre¹ Maria.

Tu, factus Homo, lacrimasti ;
 Tibi nostro angore dolenti²
 Mortalia cor tetigerunt³ :
 Audi, Sate matre Maria.

Gravis hac cum nos quoque vita
 Campana migrasse loquetur,
 Aderit cum denique Iudex,
 Audi, Sate matre Maria.

Tibi languit exanimatum
 Caput in Cruce Sanguine fuso ;
 Tua sunt data Membra sepulero :
 Audi, Sate matre Maria.

Cum cor dolet intus, et horret
 Peccata tot illa—reatus
 Sibi conscientia—mens reputare,
 Audi, Sate matre Maria.

¹ Ov. *Met.* v. 141 Matre satos una.

² Verg. *Aen.* i. 669. ³ *ib.* i. 462

Tu, verus Homo, voluisti
 Onus a! grave—probra, dolores,
 Peccataque non tua,—ferre :
 Audi, Sate matre Maria.

CXVI

Iam tandem opus omne peractum est ;
 Iam desiit horrida pugna ;
 Expostus¹ in ulterioris
 Iam navita littoris ora est.
 Tibi credimus² hunc, PATER Alme,
 Qui, Te vigilante, quiescit.
 Ibi lacrima tollitur omnis ;
 Res, quae latuere, patescunt ;
 Vitas³ ibi factaque Iudex
 Cognoscit amantior aequi.
 Tibi credimus hunc, PATER Alme,
 Qui, Te vigilante, quiescit.
 Ibi, qui Cruce lumina pascant
 Morientia, sontibus omnis
 Amor ante Pedes CRUCIFIXI
 Monstrabitur in Paradiso.
 Tibi credimus hunc, PATER Alme,
 Qui, Te vigilante, quiescit.
 Ibi iam violentia nescit
 Satanae vexare quietos ;
 DOMINUS custodiet Ipse,
 Quos mortuus abstulit hosti.

¹ Verg. *Aen.* x. 694 exposta. Cf. vi. 416.

² Non. 275. 9 *Credere est servandum commendare.*

³ Verg. *Aen.* vi. 433 *vitasque et crimina discit.*

Tibi credimus hunc, PATER Alme,
 Qui, Te vigilante, quiescit.
 Sed *humo committimus*¹ artus,
 (Placido sic dicimus ore,)
 Quae compositi tegat ossa,
 Dum, Rege iubente, resurget.
 Tibi credimus hunc, PATER Alme,
 Qui, Te vigilante, quiescit.

CXVII

Iam tenuit, sospes tenuit, ratis ostia portus,—
 Quassata, ruptis funibus;
 Carbasa fregit hiems; tenuique famelicus esca est
 Nauta ipse, paene naufragus:
 Attamen aequoreum narrare in littore cursum
 Funetum periclis² ut iuvat!

Qui nunc victor ovat palma gaudetque potitus³
 Athleta, paene concidit;
 Nempe tulit quantum potuit tolerare patique,
 Nec semper hoc tulit bene:
 Attamen ille potest actos ridere labores,
 Cui iam corona contigit.

Iam neque moliri fraudes valet improbus hostis.
 Nec castra vallis obsidet;
 Nec nocturna sonat vox, *Adsunt, eia!*⁴ Parata⁵
 Non est opus iam lampade:
 Sed quam paene tamen defecit miles, et hosti
 Illi est coactus cedere!

¹ *Ordo Sepulturae: Corpus eius terrae committimus* (*anglice*
 'We commit his body to the ground').

² Cf. Iuv. xii. 81, 82.

³ Verg. *Aen.* x. 500.

⁴ *ib.* ix. 38 'Hostis adest, eia!'

⁵ Matth. xxiv. 44 et xxv. 1. 10. Cf. Iud. vii. 16, 20.

Incolumis clausumque intra tener agnus ovile
 Secura carpit otia;
 Quem praedatus¹ erat morsuque tenebat edaci,
 Iamiam² voraturus³, leo:
 Adfuit en Lateris cum vulnere Pastor, ovemque
 Suo redemit⁴ Sanguine.

Arva⁵ exul patriae repetivit amata; quot ille⁶
 Noctes diesque flebiles,
 Quot miser errores passus! quot denique questus
 Peccata et incertos metus!
 Nunc quid flesse diem nigram⁷ attinet? Exulis illas
 Abstersit⁸ IPSE lacrimas.

CXVIII

Iam in tutum collocato,
 Procul luctu et peccato,
 Tibi, puer, et dolores
 Desierunt et timores;
 Nam primaevus te ex duris
 Recepisti domum curis;
 DEUS Ipse te servabit,
 Et dilecto somnum dabit⁹.

Iam in tutum collocato,
 Procul luctu et peccato,
 Nuper peregrino¹⁰ mero,
 Tibi mors est lucro¹¹ vero;

¹ Ov. *A. A.* iii. 419.

² Hor. *Epod.* ii. 68 Iamiam futurus rusticus.

³ 1 Pet. v. 8. ⁴ Verg. *Aen.* vi. 121. ⁵ ib. *Ecl.* i. 3.

⁶ ib. *Aen.* iv. 13, 14. ⁷ Hor. *Sat.* i. 9, 72, 73. ⁸ Apoc. vii.

¹⁰ et xxi. 4. ⁹ Ps. cxxvi (cxxvii). 2. ¹¹ Hebr. xi. 13
 et 1 Pet. ii. 21. Phil. i. 21.

Nos ne damnum defleamus,
 Neu dilectum requiramus,
 Qui mutavit coeli pura
 Otia peccato, cura.

Iam in tutum collocato,
 Procul luctu et peccato,
 Missionem¹ DEUS dedit
 Huic primaevō. Nunc consedit
 In supernis Salvatoris,
 Nos exspectans frater, oris;
 Quo secuti hunc, oramus,
 Semper, IESU, Te colamus.

SS. MICHAELIS ET OMNIUM ANGELORUM

CXIX

Laus sit REGI Supero,
 Caritatis Vinculo,
 Quem Exercitus DEUM
 Colunt omnes Coelitum.

Illum canunt Seraphin,
 Quadripennes Cherubin,
 Potestates, Principes,
 Vi invicta acies.

Illi it Archangelus
 Caritatis nuncius;
 Fanti parent Coelites
 Et ad nutum regunt res.

¹ Liv. xlivi. 14 ante emerita stipendia . . . missio. Cf. xxvi. 1.

Gaudent tamen Angeli
Ministrare homini,
Nam agnoscunt Principem
CHRISTUM, DEUM-HOMINEM.

HOMO, Qui est mortuus,
Throno sedet DOMINUS ;
Cuius gaudent languidos
Visere fraterculos¹.

O coeleste gaudium
Novenorum Ordinum,
Si quis fit e profugo
Redux², rex e perditō.

Laudibus colamus—spe,
Caritate et fide
Iuncti choris Coelitum—
PATREM, VERBUM, SPIRITUM.

CXX

Matutina, Angeli, astra³ qui splendetis,
Qui virtute coelici luminis scatetis,
Sancte, Sancte, Sancte, vox vestra semper clamat,
Ubi nox proterere⁴ diem nunquam amat.
Hos ministros⁵, Sabaoth DEUS, Tuos vocas,
Proximosque candido⁶ Isti throno locas ;
Hos legatos mittere, hos soles patronos,
Propugnator inopum, ut defendant bonos.

¹ Cf. Hebr. ii. 11.

² 2 Reg. (2 Sam.) xiii. 37 Absalom fugiens abiit . . . et xiv. 13 rex . . . reducat electum suum.

³ Job xxxviii. 7. ⁴ Hor. C. iv. 7. 9 ver proterit aestas.

⁵ Ps. ciii (civ). 4 facis angelos tuos spiritus, et ministros tuos ignem urentem.

⁶ Apoc. xx. 11.

Hi invigilant Tuae, DOMINE, Sioni,
 Quotquot Potestates sunt, Principatus, Throni¹,
 Ubi Animalibus illis sociantur
 Cherubin et Seraphin Teque venerantur.
 Tunc, cum terra medio spatio libratur² ;
 Tunc, cum planetarum gens vaga volvebatur ;
 Tunc, ab opere Suo DEUS cum cessavit³,
 Unusquisque filius DEI iubilavit⁴.
 Etiamnunc dent opem adiutores probis,
 DEUS Exercituum, succurrantque nobis,
 Donec fas sit, ubi non cessant modulari
 Carmina, cum Angelis nos⁵ Te venerari.

CXXI

Adsunt, missi e quieta
 DEI amantissimi
 Sede, quam ridentem laeta
 Luce colunt superi.

 Assident; vetant timere;
 Curas pellunt animis:
 Vult vos DEUS hic manere,
 Coelites; quo ruitis⁶?

 Vos sub ipsum finem viae
 Spe foveatis animum,
 Et insusurratis pie,
 ‘Hinc in CHRISTI gaudium’.⁷

¹ Col. i. 16 et Eph. i. 21.

² Plin. *N. H.* ii. 4 [ii. 5 § 10] nec dubitari video . . . huius (sc. aeris) vi suspensam . . . librari medio spatio tellurem.

³ Gen. ii. 3.

⁴ Iob xxxviii. 7.

⁵ Verg. *Aen.* v. 800.

⁶ Verg. *Aen.* v. 741 Quo deinde ruis? quo proripis? inquit.

⁷ Matth. xxv. 21 Intra in gaudium domini tui.

Qui pavendo¹ nostros metus
 Sacrastique gemitus,
 Te, Redemptor, inter fletus²,
 Confortabat³ angelus.

Firma nos quoque languentes
 Angelo satellite ;
 Sed et dextra morientes
 Ipse Tua protege.

PATER, FILI, SPIRITUSQUE,
 TRINITAS ter Sancta, Te
 Superi, mortales usque
 Laudent laeto carmine.

COMMUNE SANCTORUM

CXXII

Audin' ? Cantant sanctae voces
 Pro mari crystallino
 Alleluia, alleluia,
 Alleluia DOMINO ;
 Stant, permagna multitudo,
 Clarior sideribus ;
 Candidati triumphales
 Palmas gestant manibus.

Adest frequens Patriarcha,
 Vates CHRISTO praevius,
 Rex, Evangelista, Martyr,
 Cum Apostolo Pius ;

¹ Marc. xiv. 33 coepit pavere. ² Cp. Hebr. v. 7.

³ Luc. xxii. 43 angelus de coelo, confortans eum.

Adest multa Virgo, Mater,
 Vidua ; Te, DOMINE
 Omnium, adorant sancto
 Concinentes carmine.

Tribulationem Tuo
 Duraverunt Nomine,
 In Tuoque dealbarunt¹
 Stolas, IESU, Sanguine ;
 Capti, torti, lapidati,
 Secti², caesi per dolum,
 Devicere, CHRISTO freti,
 Mortem ac Diabolum.

Te, Invicta Rex, secuti
 Salvatorem, Te Duce,
 Triumpharunt inferendo
 Tuam hostibus Crucem ;
 Laeti Tecum passi passo
 Mortuique mortuo,
 Sunt per mortem ad coelestem
 Vitam nati denuo³.

Nunc in aureo coelorum
 Ambulantes lumine⁴,
 E torrente⁵ bibunt Tuae
 Voluptatis flumine ;
 Cibus est aeternus amor,
 Pax, doctrina, veritas ;
 O beatos, qui iam vident
 Te, Beata TRINITAS !

¹ Apoc. vii. 14 hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas in sanguine Agni.

² Hebr. xi. 37 lapidati sunt, secti sunt.

³ Ioan. iii. 7. ⁴ Apoc. xxi. 24.

⁵ Ps. xxxv (xxxvi). 9 torrente voluptatis tuae potabis eos.

Unigenite, de Luce
 Lux Deusque de Deo,
 Cuius Corpori cum sanctis
 Omnibus cohaereo,
 Plenitudine de Tua
 Da, ut colam laudibus
 DEUM, PATREM, VERBUM, Sanctum
 SPIRITUM, perennibus.

CXXIII

Pro Fidelibus, ab armis qui nunc feriantur¹,
 Nomen Tuum coram mundo qui confitebantur,
 Tibi, Iesu, immortales² gratiae agantur.

Alleluia !

Tu fuisti illis Petra, Robur³ o sincerum ;
 Depugnandi Dux, Quem penes solum summa rerum ;
 Tu in tristibus tenebris unum Lumen verum.

Alleluia !

Da—ut illis, qui tam bene tunc militavere—
 Nobis quoque proeliatis in fide manere,
 Et coronas triumphales aureas merere.

Alleluia !

O Communionem diam, qua beatitate !
 Nos athletae⁴ tantum ; illi fulgent claritate⁵ :
 Sed in Tua omnes unum sumus unitate⁶.

Alleluia !

¹ Macr. *Somn. Scip.* i. 7 Achilles ab armis feriabatur.

² Cic. *ad Fam.* x. 11. 1 immortales ago tibi gratias.

³ 2 Reg. [2 Sam.] xxii. 2 Dominus petra mea, et robur meum.

⁴ Hieron. *Comm. in Sophon.* [vide supra, p. 65].

⁵ S. Greg. *Mag. Moral.* xviii : omnes sancti in aeterna beatitudine summa claritate fulgebunt. Cf. Matth. xiii. 43 et Ioan. xvii. 22.

⁶ Ioan. xvii. 21 ut omnes unum sint, et Eph. iv. 5 unus Dominus. Cf. 1 Cor. x. 17.

Sic, cum—pugna diu stante¹—proelium crudescit²,
 Paean nobis ex longinquo laetior clarescit,
 Viribusque omnis dextra novis revalescit.

Alleluia !

Aurei ab occidente sunt rubores visi ;
 Iamiam milites quiescent, summa ope nisi³ ;
 O quam dulcis est beati quies Paradisi !

Alleluia !

Ecce, autem, orto adhuc clariore die,
 Candida resurgunt pompa legiones Piae ;
 Ipse gloriae Rex scandit clivum⁴ Sacrae Viae.

Alleluia !

Iam, quot sunt telluris campi, marium quot metae,
 Inde usque turba⁵ coit in plateam⁶, laete
 Concinens Te, DEUS, PATER, FILI, PARACLETE.

Alleluia !

CXXIV

Hae ut animae⁷ refulgent !

Quae sunt ? cur albatae ?
 Unde successere⁸ lucis
 Sedibus beatae ?

E laboribus hanc lucem
 Magnis devenerunt,
 Fulgentesque⁹ stolas AGNI
 Sanguine laverunt¹⁰.

¹ Liv. xxvii. 2 diu pugna, neutro inclinata, stetit.

² Verg. Aen. vii. 788.

³ Sall. Cat. i. 1 summa ope niti. Cf. Cic. ad Att. xiv. 14. 5.

⁴ Hor. C. iv. 2, 35. ⁵ Apoc. vii. 9 et xix. 6.

⁶ Apoc. xxi. 21 platea civitatis (graece ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως).

Cf. xxii. 2.

⁷ Verg. Aen. vi. 758.

⁸ ib. iv. 10.

⁹ Luc. xxiv. 4.

¹⁰ Apoc. vii. 13, 14. Cf. i. 5.

Nunc palmigerae supernum
 Ante thronum stantes¹
 Ovant, inter astra suo
 Deo ministrantes.

Non iam fames, neque sitis,
 Neque sol nocebit;
 DEUS, Sol aeternus, almo
 Lumine fovebit.

Qui in medio est throni²
 AGNUS iam servabit,
 Nutriet coelesti cibo,
 Pastos gubernabit.

Per recentem rivis³ herbam
 Ibit grex piorum;
 Abstergetque DEUS omnem
 Lacrimam Suorum.

PATRI, VERBO, PARACLETO,
 Sit honor solennis;
 Sit—ut erat, est, eritque—
 Gloria perennis.

CXXV

FILIUS, ecce, DEI belli in certamina prodit,
 Regalem adepturus thronum;
 Sanguinea adspicias longe vexilla rubere:
 Ipsi quis additur comes⁴?

¹ Apoc. vii. 4.² Apoc. vii. 17.³ Verg. Aen. vi. 674.⁴ ib. 528.

Constanter quicunque potest haurire¹ dolorem,
 Et—victor angoris sui—
 Pectore ferre crucem patienti fortiter audet,
 Hic additur Duci comes.
 Princeps, lynceis oculis qui dispicit auras² ;
 Contemptor³ indignae necis,
 Qui videt in coelis solio Te, CHRISTE, Paterno
 Adstare, visumque invocat⁴ ;
 Exorans DOMINUM moribundus, ut Ipse PARENTEM,
 Inter dolores ultimos
 Sontibus ac tantum scelus ausis fausta precatur :
 Illi quis additur comes ?
 Clara manus, pauci, Proprio quos SPIRITUS afflat—
 Bis sex fideles—Numine⁵ ;
 Fortiter irrident—nec spe capiuntur inani—
 Picemque et ignes⁶ et crucem ;
 Principis irrident ferrum crudele, leonis
 Iubam madentem sanguine ;
 Carnificeis subdunt ipsi sua colla securi :
 Illis quis additur comes ?
 Sanctorum illustris legio, puerique virique,
 Cum matribusque virgines,
 Vestibus induiti niveis, laetantur ovantes
 Circa Redemptoris thronum.

¹ Cic. *pro Cael.* xxiv. 59 illum hausit dolorem.

² Verg. *Aen.* vi. 733, 734 neque auras Dispiciunt, clausae tenebris et carcere caeco.

³ Hebr. xii. 2 confusione contempta.

⁴ Act. vii. 55, 58 (55, 56, 59) vidi gloriam Dei et Iesum stantem a dextra Dei : et ait : Ecce video coelos apertos . . . et lapidabant Stephanum invocantem . . .

⁵ Verg. *Aen.* vi. 50, 51 afflata est numine quando Iam propiore dei.

⁶ Lucr. iii. 1030 pix, lamina, taedae, et Cic. *Verr.* ii. 5. 63. 163 ignes carentesque laminae eterique cruciatus.

Scanderunt coeli supera ardua, mille labores
 Passi et dolores et vices;
 Tanta Tua o utinam nobis quoque gratia detur,
 Illis ut addamur, DEUS.

CXXVI

*IN ANNUNCIATIONE BEATAE MARIAE
 VIRGINIS*

Laus sit Deo, Qui promisit
 Diem hanc veteribus,
 Quae praedicta piis risit
 Longe exspectantibus.

Signa sunt a Vate data¹,
 Quae gens sancta nosceret—
 ‘Virgo rege David sata
 SPEM promissam pariet.’

Quomodo hoc fiat², parce
 Sciscitari, illius
 Memor, quam de coeli arce
 Obumbravit³ SPIRITUS.

Plena gratia mitisque
 Illa fantem audiit—
 Casta Virgo—humilisque
 DEI Verbo annuit.

¹ Is. vii. 14 dabit Dominus ipse vobis signum : Ecce virgo concipiet, et pariet filium.

² Luc. i. 34. Cf. Ioan. iii. 9.

³ Luc. i. 35 Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

Ergo dicitur Beata¹
 Vulgi ore, qua—DEI
 Tanto munere—sit nata
 Mundi SALUS perditi.

FILI Virginis, festivis
 Te laudamus vocibus,
 Qui cum PATRE Unus vivis
 Cumque SPIRITU DEUS.

CXXVII

*IN PRAESENTATIONE DOMINI NOSTRI
 IESU CHRISTI IN TEMPLO SEU
 PURIFICATIONE BEATAE
 MARIAE VIRGINIS*

Salve, DOMINE, Qui aedis
 Subis² Tuæ ostia ;
 Angelis stipatum nullis—
 Pompa nudum regia—
 Turba nulla Te exspectat,
 Nec salutat obvia.

Fultus humili Mariae
 Pectore, ceu solio,
 (Sinu fotum quae amore
 Servat suum Te pio,)
 PATRI sisteris³, funeturus
 Hominis officio.

¹ Luc. i. 48 ex hoc beatam me dicent omnes generationes.
 Cf. i. 45 beata, quae credidisti.

² Verg. Aen. viii. 363, 364 haec . . . limina victor Alcides subiit.
 Cf. v. 281 subit ostia.

³ Luc. ii. 22 ut sisterent eum Domino.

Mirabundus adstans Ioseph
 Mente colit Te pia;
 Pertentantque Simeonem
 Sancta senem gaudia,
 Dum Te accipit promissam
 Spem, terrarum Gloria¹.

Primogenite, salveto,
 Cuius pendunt pretium,
FILI ante secla², Frater
 Facte nunc mortalium,
 Ut a morte redimas nos,
 Satanae servitium.

Exspectata Lux telluris,
 Ades Tuis parvulis;
 Veni haec ad templa³ Tua,
 Ut peccati maculis
 Liberi sistamur omnes
 PATRIS Tui oculis.

CXXVIII

IN TRANSFIGURATIONE DOMINI

Ut in Sinam Rex tremendae—
 DEUS—maiestatis
 Ruit olim vi commixtae
 Igne tempestatis,

¹ Luc. ii. 28, 32 et ipse accepit eum in ulnas suas, . . . lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tuae Israel.

² 1 Cor. ii. 7 ante secula.

³ Mal. iii. 1 veniet ad templum suum Dominator, quem vos quaeritis.

Sic in Thabor IESUS clari
 Induit splendoris
 Gloriam, confessus¹ summi
 DOMINUM decoris².

Illum ibi, pallescendo,
 Facta lux honorat,
 Sol et ipse provolutus
 Ad Pedes adorat ;
 Dum in monte sancto³ visi⁴
 Moses Eliasque
 DEI-HOMINIS recensent
 Laudes gloriasque.

O rem sanctam ! o stupendam !
 Quid, cum illa parum
 Visa species in coelum
 Cedet, semper clarum ;
 Cum eis, qui vicerint⁵, Lux
 DOMINI non facta
 (Gloriae quam plena !) fiet
 Merces⁶ olim pacta ?

¹ Verg. *Aen.* ii. 591 Alma parens, confessa deam.

² Ps. xlix (l). ² Ex Sion species decoris eius. Cf. Is. liii. 2 non est species ei neque decor.

³ ² Pet. i. 18 in monte sancto.

⁴ Luc. ix. 30, 31 Moyses et Elias, visi in maiestate.

⁵ Apoc. ii. 26, 28 qui vicerit . . . dabo illi stellam matutinam. Cf. xxii. 16 Ego sum . . . stella splendida et matutina.

⁶ Gen. xv. 1 Ego . . . sum . . . merces tua magna nimis.

H Y M N S

I

MORNING

FATHER of lights, the sun is ris'n ;
The morning breaks from night's dark prison :
Thyself, more bright, hast shone¹ within
To raise us from the sleep of sin.

EFFULGENCE² of the Unseen One,
Light of the world, each saint's true Sun,
To paradise on earth restor'd,
We wake to God through Thee, our Lord.

Proceeding LIGHT, Who didst renew
Life's morning with baptismal dew,
Convert our souls, and from them keep
The spirit of untimely sleep³.

God, Who art Light,—God, Who dost tell
Thy Church in light, like Thee⁴, to dwell,—
Make us from henceforth, while we may⁵,
Walk as the children of the day.

¹ 2 Cor. iv. 6. ² Hebr. i. 3 ἀπαύγασμα. ³ Rom. xiii. 11.

⁴ 1 Tim. vi. 16.

⁵ John xii. 35, 36.

II

EVENING

The hours of day are gone,
 Its labours done ;
 My eyes, by slumber press'd,
 Close into rest ;
 No longer thought or sense
 Can make defence
 Against the Foe, who waits
 Outside the gates.

Bid Angel-watchers¹ keep
 Guard, while I sleep ;
 And let Thy Presence, LORD,
 From heaven down-pour'd,
 On my heart's altar stay
 Until the day,
 And make this sin-stain'd shrine
 Completely Thine.

III

*THE LORD'S DAY,**COMMONLY CALLED SUNDAY*

To Thee, dear LORD, belong all days ;
 But, more than others, *this* is Thine,
 Creation's firstborn, when the rays
 Of quick'ning light were bid to shine,—

¹ Dan. iv. 13, 17, 23.

Redemption's birthday, when, the night
 Of Sin and Death and Sorrow past,
 On gladden'd Earth the heav'nly light
 Of Immortality¹ was cast.

This, when Thou madest all things new,
 Thou gavest in the Sabbath's place,
 Not for mere rest, the bondman's² due,
 But works of love and gifts of grace.

Help us to find, as Christians, **LORD**,—
 While with due feet Thy face we seek,
 And gather round Thy holy board,—
 “An Easter Day in every week.”

IV

ADVENT

In Judah's wilderness is heard
 John Baptist's warning cry,
 The voice that goes before the **WORD**:—
 ‘Repent: the **LORD** is nigh!

‘Cast up³: fill valleys: level hills:
 Prepare the King's highroad:
 Let nothing check the chariot-wheels
 Of our approaching **GOD**⁴.

‘He comes! His presence who may face?
 His judgement who may bear?
 His wrath who bide⁵? But first, in grace,
 He sends His Son, the Heir⁶.

¹ 2 Tim. i. 10. ² Deut. v. 14, 15. ³ Is. lxii. 10.

⁴ Is. xl. 3, 4; Luke iii. 3–6.

⁵ Nahum i. 6; Mal. iii. 2; Matt. iii. 7.

⁶ Matt. xxi. 37, 38.

'Repent: believe: be timely wise:
 That Son's forgiveness win:
 Who comes as Friend in human guise,
 Will come as Judge of sin.'

'Repent: believe: bring forth good fruit:
 The LORD draws nigh to see
 His vineyard¹, and will thence uproot
 Each dead, each barren tree.'

They held his words as idle breath;
 Then God in vengeance² came,
 And gave their guilty souls to death
 By famine, sword, and flame.

By *their* fate warn'd, may *we* receive
 The preacher's Advent-voice:—
 'Before CHRIST comes, repent, believe;
 And when He comes, rejoice.'

V

CHRISTMAS

In Bethlem of Jewry
 To David is born
 A Babe, the world's Saviour,
Upon this glad morn.

Ador'd by the oxen³
 That tread out the corn,
 He lies in a manger.
Fair fall this glad morn!

¹ Is. v. 1-7, Matt. iii. 10. ² Luke xxi. 22-24, Matt. xxiii. 7.
³ Cp. Is. i. 3 (and legend).

The swaddling-clothes round Him
 Are threadbare and torn ;
 His mother is humble :
Yet fair fall this morn !

Though emptied¹ of glory,
 Of comeliness² shorn,
 He truly is God's Son.
Fair fall this glad morn !

His life shall be toilsome ;
 His flesh shall be worn
 By fast and by vigil :
Yet fair fall this morn !

By His soul all our sorrows³
 And sins shall be borne ;
 And He shall redeem us.
Fair fall this glad morn !

The Jew and the Gentile
 Shall laugh Him to scorn,
 Scourge, crucify, kill Him :
Yet fair fall this morn !

For He shall rise Conqu'ror,
 Return'd from Death's bourne.
 And mount up to heavèn.
Fair fall this glad morn !

The SPIRIT shall comfort
 His Church left forlorn,
 Until He come glorious,
Not as on this morn.

¹ Phil. ii. 7 ἐαυτὸν ἐκένωσε.

Is. liii. 2.

³ Is. liii. 4. Cf. Matt. viii. 17.

For you and all people
 To-day He is born :
 So say now, good Christians,
 ' Fair fall this glad morn ! '

VI

*THE CIRCUMCISION,**BETTER KNOWN AS NEW YEAR'S DAY*

To-day Thy Church, O God,
 Takes to her fold
 The CHRIST-Child, Whose abode
 Was heav'n of old¹.
 He Who is God above,
 Made Man below,
 Tastes², in His tender love,
 Our pain and woe.

The round of Time to-day
 Once more begins ;
 Keep far this year, we pray,
 Old and new sins ;
 By JESU's suffering,
 And—if need be—
 By their own sorrows, bring
 Souls home to Thee.

¹ Mic. v. 2.² Hebr. ii. 9.

VII

EPIPHANY

Star of Jacob¹, Morning Star²,
 Known by Magi from afar,
 Lead us, as Thou leddest them,
 Till we come to Bethlehem,
 And—rejoicing at the sight³—
 Worship Thee, Incarnate LIGHT.

Very Man, Whom Jordan saw
 More than satisfy the Law⁴,
 When the SPIRIT, like a dove,
 Rested⁵ on Thee from above,
 Make us hear, Thy Baptism done,
 ‘This⁶ is My Beloved SON.’

Very God, made manifest
 In Thy glory, when—as Guest
 At the marriage—Thou didst prove⁷
 Thy disciples’ faith and love,
 May we, too, Thy glory see
 And, like them, believe on Thee.

LENT

VIII

FATHER of CHRIST, what *He*
 Prayed for us⁸, to me give—
 Not of the sinful world to be,
 Though in the world I live.

¹ Numb. xxiv. 17. ² Rev. xxii. 16. ³ Cp. Matt. ii. 10.

⁴ Matt. iii. 15; cp. Gal. iv. 4. ⁵ John i. 33 ἐμεινεν.

⁶ Matt. iii. 17; cf. Mark i. 11, Luke iii. 22 Σύ.

⁷ John ii. 4, 11; cp. xx. 31. ⁸ John xvii. 15.

I dare not—need not—ask
 Monk's cell, or hermit's cave;
He bids me, as my proper task,
 His brethren seek and save,

 Not in the Church alone,
 By faith, hope, love brought near¹,
 But also in the world, Thine own,
 To Whom all souls are dear².

My prayer is, not to flee
 From hell, nor heaven to win,
 But out of love to Him and Thee
 To watch, and fast³ from sin.

IX

DE PROFUNDIS

When—fleeing from the strife—
 I breathe this prayer:
 'LORD, take away my life⁴,
 For I despair;

 'The flesh is all too weak
 Against its foes;
 My weary soul would seek
 Death, or repose';

 This note Thy trumpet blows
 To warn and cheer:
 'The Christian soldier knows
 No sabbath here.'

¹ Ps. cxlviii. 14.² Wisd. xi. 26. Cp. John iii. 16, 17, and x. 16.³ Cp. Is. lviii. 6.⁴ 1 Kings xix. 3, 4.

'Soon march and fight will cease,
 Soon rest be won ;
 For rest remains¹, and peace,
 When life is done.'

Yes ! there remains a rest,
 And oh ! how sweet !
 Upon the Saviour's breast,
 Or at His feet !

Wherefore I rather pray :
 ' Unwearied One,
 Uphold me on the way
 That CHRIST has gone ;

' And, if (the fight seems long)
 My spirit faints,
 Through weakness make me strong,
 HEALTH of Thy saints.'

X

GOOD FRIDAY

See, my soul, LIFE meeting Death²,
 RIGHTEOUSNESS to Sin brought nigh ;
 Hear the words thy Saviour saith
 From the Cross of Calvary.

He has spoken pardon, cheer,
 Tender love, to those around,
 Ere the darkness, strange and drear,
 Covers all that holy ground.

¹ Hebr. iv. 9 ἀπολείπεται σαββατισμός. (R. V. 'a sabbath rest').

² Adam of St. Victor, *De Resurrectione Domini*: Mors et vita conflixere.

Now He groans beneath the Rod¹,
 And—in tears² and agony—
 Cries aloud³, ‘My God, my God,
 Why hast Thou forsaken me?’

Soul and Body! Hear, and note,
 How the anguish makes to burst
 From the fever'd Sufferer's throat
 One most human word, ‘I thirst.’

Yet He still, in that lone hour,
 While God's face seems turn'd away,
 Knows His ‘FATHER’’s love and power,
 And can trust Him, though He slay⁴.

O may I, when comes the end,
 Whisper, ‘It is finishèd:
 LORD⁵, my spirit I commend
 Unto Thee,’ and bow the head⁶!

XI

EASTER

How beauteous is this world's new birth,
 When wind, and sun, and showers
 Awake from winter-sleep the Earth
 To make her glad with flowers.

Yet greater far the loveliness,
 Whene'er the SPIRIT's breath
 And CHRIST, the Sun of righteousness,
 Have brought up⁷ life from death—

¹ Cp. Hebr. xii. 6, 7, 11.² Hebr. v. 7 μετὰ κραυγῆς ἵσχυρᾶς καὶ δακρύων.³ Matt. xxvii. 46, Mark xv. 34.⁴ Job xiii. 15. ⁵ Acts vii. 59. ⁶ John xix. 30.⁷ Jonah ii. 6.

Whene'er the crystal stream¹ of grace
 From GOD the FATHER's throne
 Has bless'd the dry and barren place,
 A heart that once was stone.

Spring-tide and summer cease to reign,
 And winter comes once more:
 A heart receiving grace in vain
 Grows harder than before.

But ever fair—most fair—will be
 That realm of CHRIST-lit day²,
 Where life—from sin and death set free—
 Shall bloom, nor see decay.

God's ancient word yet standeth true,
 Though false to it we prove,
 'New heavens, new earth³ ; yea, 'all things new'⁴ ;
 Save⁵ faith and hope and love.

XII

ASCENSION

Hail to CHRIST, on high ascended—
 CHRIST, Who suffered for our sins !
 All His work on earth is ended ;
 His triumphant reign begins.

Though a while the heav'ns must⁶ hide Him,
 Seated on the FATHER's throne,
 Can or height or depth⁷ divide Him
 From the Church He rose to own ?

¹ Rev. xxii. 1.² Rev. xxi. 23.³ Is. lxv. 17, 2 Pet. iii. 13.⁴ Rev. xxi. 5, 2 Cor. v. 17.⁵ 1 Cor. xiii. 13 μένει ; cp. 1 John ii. 17.⁶ Acts iii. 21.⁷ Rom. viii. 39.

Evermore He pleads the merit
 Of His holy life and death ;
 Evermore He sends the SPIRIT
 To renew us by Its breath ;

Evermore, by mystic token,
 Our abiding¹ Lamb and Priest
 Gives His body, for us broken,
 Gives His blood, celestial feast ;

Evermore He forms² and makes us
 CHRIST-like in the FATHER's eyes ;
 Sends in His good time, and takes us
 To Him in God's Paradise³ ;

Though His Advent be delaying⁴,
 Yet—until He come or send—
 Evermore we hear Him saying,
 'I am with you to the end.'

XIII

WHITSUNTIDE

Our Saviour CHRIST, when—to prepare
 For faithful souls a place—
 He bade His infant Church farewell,
 Vouchsafed these words of grace :

'I will not leave you fatherless⁵,
 My little ones so dear⁶,
 I send another Paraclete⁷,
 Who shall be ever-near.

¹ Cp. Hebr. vii. 3.

² Gal. iv. 19.

³ Phil. i. 23 ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι. Cp. Luke xxiii. 43.
 Rev. ii. 7.

⁴ Luke xii. 45. Cp. 2 Pet. iii. 4, 9.

⁵ John xiv. 18 ὅρφανούς.

⁶ John xlii. 33 τεκνία.

⁷ John xiv. 16; ep. 1 John ii. 1.

' He shall recall My every word,
 Explain My every deed,
 Shall be your Guide in paths of truth,
 Your Help in hours of need.

' In patient hope possess your souls,
 Abiding at your post,
 Until ye be endued with power,
 And with the HOLY GHOST.'

They waited patiently in prayer¹,
 Until the SPIRIT came,
 With full-voic'd blast of rushing wind
 And cloven tongues of flame.

By outward sign and inner grace
 He made His presence known,
 Baptizing with celestial fire
 And dwelling in CHRIST's own.

That morn² He nois'd His mighty work
 Through Salem's narrow bounds ;
 To-day He fills a world-wide Church
 With yet more mighty sounds.

The Promise³ is to all who hear,
 (Our LORD's Apostle saith)—
 Made good to true and honest hearts,
 That wait for It in faith.

¹ Acts i. 14.

² Acts ii. 15.

³ Joel ii. 28, Acts ii. 39 (cp. Luke xxiv. 49, Acts i. 4).

TRINITY SUNDAY

XIV

When earth-engender'd doubt
 Encompasses my mind,
 This Way, this only Way, from out
 Its blinding mists I find ;

One FATHER—none beside¹—
 To serve and to adore ;
 One Son, the Saviour-Lord Who died
 And lives for evermore ;

One SPIRIT, Fount of love,
 From Whom all comforts flow,
 Uniting God and CHRIST above,
 CHRIST and His Church below.

XV

FATHER of heaven, Who madest all
 And didst to Adam give
 A body, good² before the Fall,
 My body save alive.

Redeeming SON, Whose human Soul
 For me pass'd through the grave,
 Who now dost Death and Hell control³,
 My soul for ever save.

¹ Is. xlv. 5.² Gen. i. 31.³ Rev. i. 18.

LORD and Life-giver, HOLY GHOST,
Who quick'nest by Thy breath
All nature, but saints'¹ spirits most,
My spirit save from death.

To Thee, to Whom Alone I may,—
To Whom Alone I can,—
To Thee, O TRIUNE GOD, I pray
To save me, triune man².

¹ Cp. 1 Tim. iv. 10.

² 1 Thess. v. 23.

9/0

Alpha

40

Open

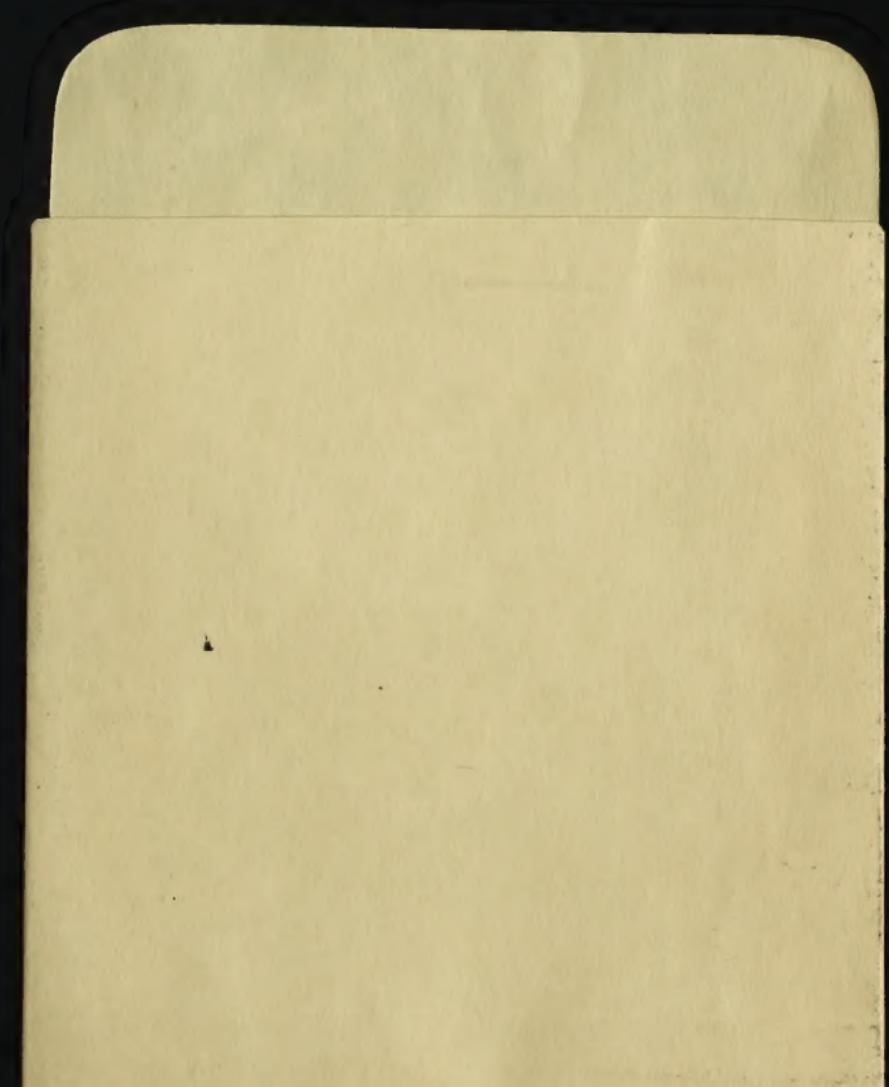
0

R

Z

Date Due

Demco 38-297



D02456122M



Duke University Libraries